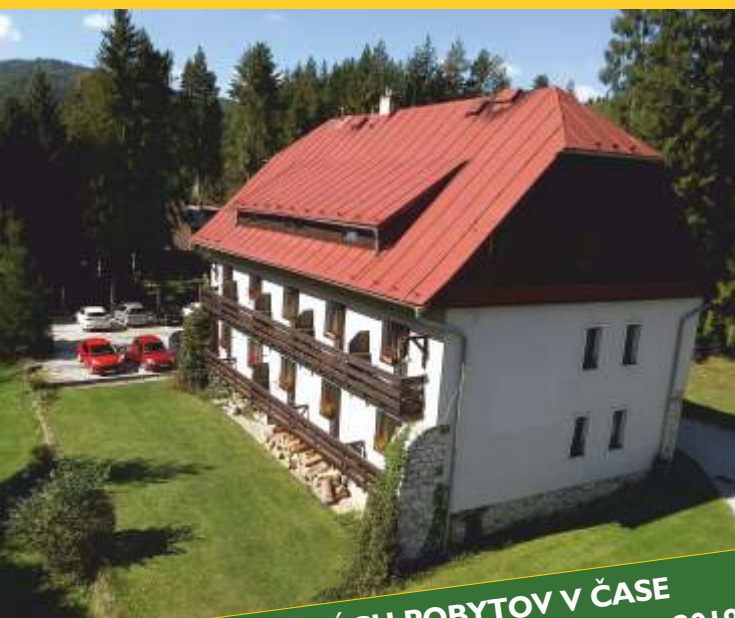

Aktuality Zväzu

Ročník XXVII. ~ Číslo III
September 2018
ISSN 1338 – 7960

**PONUKA REKREAČNÝCH POBYTOV V ČASE
JESENNÝCH A ZIMNÝCH PRÁZDNIN 2018 – 2019**

*Učiteľskému zboru, vedeniu škôl, univerzít
a všetkým nepedagogickým zamestnancom želáme
úspešný školský a akademický rok 2018/2019*

Úspešný

Prvý letný detský tábor OZ PŠaV na Slovensku

Príhovor predsedu

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

zástupcovia OZ PŠaV na Slovensku sa počas dovolenkového obdobia zúčastňovali na rozporovom konaní k novelám niektorých zákonov v školstve:

- č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch,
- č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme, a o zmenách a doplnení v znení neskorších predpisov.

Ide o dôležité zmeny v odmeňovaní, postavení a zaradení pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov regionálneho školstva, učiteľov vysokých škôl a výskumných a vývojových zamestnancov, ako aj nepedagogických zamestnancov na všetkých typoch škôl a školských zariadení. Očakávame, že dané zmeny budú pozitívnym prínosom pre všetkých zamestnancov školstva.

Rokovania o KZVS boli ukončené. Kolektívne zmluvy by sa mali podpísať po schválení legislatívnych zmien v zákone o odmeňovaní a v zákone o kolektívnom vyjednávaní (aby sa KZVS mohla podpísať na viac ako jeden rok).

Novela zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch prináša zmeny najmä v kontinuálnom vzdelávaní, získavaní kreditov a finančného príspevku za kredity. V rozporovom konaní sme uplatnili 45 zásadných pripomienok, z ktorých 11 ostalo s rozporom. Ide o pripomienky práve ku kreditnému systému. Je dôležité vedieť, že podmienkou na postup

do vyššej platovej triedy po adaptačnom vzdelávaní už nebude počet získaných kreditov, ale splnenie podmienok určených legislatívne. O schválení novely zákona a o zmenách vás budeme informovať.

Dochádza aj k zmene katalógu pracovných činností v nadväznosti na novú tarifnú tabuľku odmeňovania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Katalóg sme pripomienkovali, vyjadrovali sa k nemu naše sekcie nepedagogických zamestnancov pôsobiace v regionálnom a vo vysokom školstve. Rozporové konanie sa uskutočnilo po uzávierke čísla.

V našej pozornosti sú aj ďalšie zmeny navrhované politickými stranami. Obedy zadarmo pre deti na základných školách a v poslednom ročníku materských škôl vnímame ako pozitívny návrh, ale upozorňujeme na možné riziká – personálne, materiálne a kapacitné zabezpečenie školských jedální, pracovné podmienky kuchárov, evidencia počtu jedál, zvýšené nároky na hygienu a s tým súvisiace problémy. Pozitívny postoj sme zaujali k legislatívnej zmene zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu – príspevok od zamestnávateľa na rekreáciu pre zamestnanca. Vnímame to ako zložku sociálnej politiky, ktorá má pomáhať aj školským zamestnancom.

V úsilí o zlepšenie postavenia, sociálneho a finančného zabezpečenia zamestnancov školstva pokračujeme ďalej.

Všetkým vám prajem úspešný školský a akademický rok 2018/2019.

Ing. Pavel Ondek,
predseda OZ PŠaV
na Slovensku

Vážený čitateľa, vážení členovia OZ PŠaV,

radi by sme vám prinášali zaujímavejší a hodnotnejší obsah každého čísla časopisu Aktuality zväzu. Časopis vydáva Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku 4-krát počas školského a akademického roka.

Budeme radi, ak svojimi príspevkami, podnetmi, názormi obohatíte obsah v ďalších číslach vydania Aktualít zväzu. Víťané sú i odborné, recenzované články, ktoré prispievajú k napredovaniu regionálneho a vysokého školstva, k lepšiemu postaveniu zamestnancov rezortu školstva a profesijnému rastu čitateľov časopisu. Vaše príspevky posielajte, prosím, na adresu redakcie.

redakčná rada časopisu Aktuality zväzu

Obsah

Z činnosti zväzu

Ukrajinsko-slovenský okrúhly stôl	3
Prvý letný detský tábor	4
Posilňovanie kapacít školských odborových zväzov pri zastupovaní profesijných potrieb učiteľov v procese sociálneho dialógu	6

Z činnosti združení

Vzdelávanie bez hraníc	7
Futbalový turnaj troch univerzít	8

Nové právne predpisy

Prehľad vybraných právnych predpisov	9
--------------------------------------	---

Môj názor na vec

Pracovný pomer na dobu určitú v oblasti školstva	12
Zrkadlo férového odmeňovania zamestnancov v školstve vo svetle aktuálnych legislatívnych zmien	14

Zamestnanosť a platy v školstve

Porovnanie priemerného platu pedagogických zamestnancov s priemerným platom v krajoch za rok 2017	16
Porovnanie priemernej mzdy v regionálnom školstve za I. polrok 2017 a I. polrok 2018	18
Počet zamestnancov a priemerné mzdy v regionálnom školstve za I. polrok 2018	19
Počet zamestnancov a priemerné mzdy na verejných vysokých školách za I. polrok 2018	20
Koľko zarábajú učители	21

Odborné recenzované príspevky

Dôležitosť zavedenia školskej sociálnej práce do našich škôl	22
--	----

Ponuka rekreačných pobytov v čase jesenných a zimných prázdnin 2018 – 2019

RZ OZ PŠaV Crocus	26
RZ OZ PŠaV Čingov	29

Ukrajinsko-slovenský okrúhly stôl

V dňoch 24. – 27. júna 2018 sa v Bratislave uskutočnilo stretnutie predsedníctva zväzu s kolegami z Ukrajinského odborového zväzu učiteľov. Stretnutie bolo výsledkom dlhodober spolupráce oboch zväzov na medzinárodnej úrovni v rámci Európskeho odborárskeho výboru pre vzdelávanie, ktorá bola potvrdená minulý rok v Užhorode podpisom dohody o spolupráci. Súčasťou stretnutia bol okrúhly stôl zameraný na prezentáciu štruktúry a činnosti oboch organizácií, ako aj vzdelávacích systémov dvoch susedných krajín. Účastníci stretnutia sa na-

črtol formy sociálneho partnerstva a výzvy, ktoré existujú vo vzdelávacom systéme.

Pavel Ondek, predseda Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy, vo svojom príspevku informoval o vzdelávacom systéme na Slovensku, nedávnych zmenách v školskej legislatíve, postavení učiteľov v spoločnosti a činnosti odborového zväzu. Konkrétne načrtnol prebiehajúce rokovania s úradmi o zvyšovaní miezd pre pedagogických, odborných aj nepedagogických zamestnancov. Kolegovia z oboch zväzov dopĺňali správy vedúcich delegácií

a zdôrazňovali rôzne aspekty činnosti odborov.

Súčasťou programu bola návšteva Strednej priemyselnej školy strojníckej na Fajnorovom nábreží v Bratislave, pri ktorej riaditeľ Félix Dömeny informoval o aktivitách a cieľoch školy, systéme odbornej výučby, spolupráci s vysokými školami či úspechoch jej absolventov. Účastníci stretnutia okrem prehliadky Bratislavy absolvovali na záver exkurziu na hrad Devín ako symbol slovenskej histórie a spolupatričnosti.

Mgr. Juraj Stodolovský,
vedúci úradu zväzu

Foto: doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

vzájom informovali o bežných aktivitách, úspechoch, ale aj súčasných výzvach pre odbory na Ukrajine a na Slovensku.

Georgi Truchanov zdôraznil, že slovensko-ukrajinské väzby majú dlhoročnú priateľskú tradíciu. Pavel Ondek poznamenal, že spolupráca medzi organizáciami bude užitočná pre pedagógov i študentov na oboch stranách hranice. Napokon, mnohí ukrajinskí študenti už študujú na slovenských vysokých školách, kde ich priťahuje podobný jazyk, blízkosť svojej vlasti a možnosť získať kvalitné európske vzdelanie.

„Dnes je Slovensko našim blízkym a dobrým susedom a je plnoprávnym členom Európskej únie, NATO, jednou z najrozvinutejších krajín strednej a východnej Európy. My pedagógovia, ktorí máme spoločné historické zázemie, si s potešením vymieňame skúsenosti z našej odborárskej činnosti nielen v súvislosti s ochranou práv a záujmov našich členov,“ zdôraznil. Georgi Truchanov následne hovoril o smerovaní odborového hnutia v súčasnosti, na-

Prvý letný detský tábor

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku pripravil od 1. do 7. júla 2018 pre deti členov odborov letný detský tábor v rekreačnom zariadení CROCUS Kežmarské Žľaby. Deti vo veku 8 až 14 rokov strávili v prostredí Vysokých Tatier úvodnú časť letných prázdnin so zaujímavým programom. Celkovo 76 detí z rôznych miest Slovenska počas letného detského tábora spoznalo tatranskú prírodu, absolvovalo túru k Šalvióvemu prameňu (zdatnejší až na Zelené pleso), naučilo sa poskytovať prvú pomoc, zdokonalilo sa v rôznych individuálnych i kolektívnych športoch. Deti si prezreli expozície múzea TANAP-u, tatranskej prírody a navštívili Beliansku jaskyňu. Absolvovali aj stretnutie s predsedom zväzu Pavlom Ondekom, diskotéky, súťažné hry, kurzy tvorby náramkov a prívieskov, kreslenie na asfalt, premietanie filmov a zaujímavé ukážky džuda, ktoré predviedli džudisti z TJ Slávia PU v Prešove. Vedúcimi jednotlivých oddielov boli: Beáta Martišková, Miroslava Vilčeková, Patrik Kuchár, Miroslav Habán a Stanislav Azor. Zdravotnícky dozor zabezpečovala Tatiana Micháliková. Poďakovanie patrí vedúcemu rekreačného zariadenia Miroslavovi Mackulínovi a všetkým zamestnancom RZ CROCUS.

Text a foto:
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.,
podpredseda zväzu

Zvesenie zväzovej vlajky

Beáta Martišková spoznáva krásy tatranskej prírody spolu s deťmi z 1. oddielu

4. oddiel viedol Miroslav Habán (2. rad zľava na snímke spolu s predsedom zväzu Pavlom Ondekom, s vedúcim RZ Miroslavom Mackulínom a zdravotníčkou Tatiánou Michálikovou – v druhom rade sprava)

Miroslava Vilčeková s deťmi z 2. oddielu v bazéne

Vedúcim 3. oddielu bol Patrik Kuchár

Najstarší a najzdatnejší „zдолali“ aj „Brnčalku“ (okružtu pri Zelenom plese) spolu s vedúcim 5. oddielu Stanislavom Azorom

Opiekanie špekáčikov a slaninky pripravil kuchár Daniel Adamjak. Na snímke so zdravotníčkou tábora Tatianou Michálekovou.

Po namáhavom dni všetkým chutilo

Diskotéka v podaní Martina Dulu priviedla každého „do varu“

Veľký záujem detí bol o základy džuda, ktoré predviedli mladí džudisti z TJ Slavia z Prešovskej univerzity

Ako poskytnúť prvú pomoc, ukázali dobrovoľníci zo Slovenského Červeného kríža a žiačky Strednej zdravotníckej školy v Poprade

Tatranská športová olympiáda

Vyhodnotenie denného programu Stanislavom Azorom

Podpisy na pamiatku

Odobovanie medailí, účastníckych diplomov a ukončenie letného detského tábora

Posilňovanie kapacít školských odborových zväzov pri zastupovaní profesijných potrieb učiteľov v procese sociálneho dialógu

V dňoch 19. a 20. septembra 2018 sa podpredseda zväzu František Šary a vedúci Úradu zväzu Juraj Stodolovský v Bruseli zúčastnili na záverečnej konferencii k projektu s názvom **Posilňovanie kapacít školských odborových zväzov pri zastupovaní profesijných potrieb učiteľov v procese sociálneho dialógu**. Projekt aj konferenciu zastrešoval Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie ETUCE s finančnou podporou Európskeho sociálneho fondu.

Konferencii predchádzalo tzv. verejné vypočutie na tému podpora učiteľov v Európskom vzdelávacom priestore 2025 – úloha odborových zväzov pri zabezpečení profesijných potrieb učiteľov.

Po oficiálnom otvorení prezidentkou ETUCE Ch. Blower prezentoval prof. H. Stevenson z Nottingham University výsledky projektu. Zdôraznil, že kvalita vzdelávacích systémov sa odvíja od kvality učiteľov, preto je nevyhnutné vytvárať podmienky, ktoré umožnia pripravovať a prijímať vysokokvalitných absolventov, udržať týchto učiteľov v profesii a rozvíjať ich schopnosti počas celej kariéry. Pripomenul, že v prieskume zistili, že až polovica respondentov nemá prístup k celoživotnému vzdelávaniu, resp. takéto vzdelávanie nezodpovedá ich potrebám. Vo svojej publikácii k výsledkom projektu uvádza niektoré stratégie, prostredníctvom

ktorých môžu odborové zväzy prispieť k rozvoju profesijného rozvoja a kariérneho vzdelávania učiteľov:

- presadzovať zaradenie odborného rozvoja učiteľov do okruhu tém v rámci kolektívneho vyjednávania a sociálneho dialógu,
- poskytovať vzdelávacie kurzy na profesijný rozvoj učiteľov nezávisle od iných organizácií alebo v spolupráci s nimi, prispôbené reálnym potrebám učiteľov,
- umožňovanie seberealizácie učiteľov v rámci kolektívnych pracovnoprávných vzťahov,
- ovplyvňovať verejnú mienku v prospech zvyšovania investícií na podporu kvality vzdelávania,
- vytvárať spojenectvá a partnerstvá

s ostatnými vládnyimi a mimovládnyimi organizáciami.

V nasledujúcej časti prezentovali zástupkyne odborových zväzov zo Škótska, z Rumunska a Talianska skúsenosti svojich odborárskych aktivít pri sociálnom dialógu, využívaní Európskych fondov na zvýšenie informovanosti či zriadení vzdelávacieho inštitútu. Kolega z nemeckého odborového zväzu prezentoval systém praktickej prípravy učiteľov na povolanie počas štúdia na vysokej škole, kolegyňa z Nórska predstavila získavanie zručností učiteľov pri využívaní IKT pri svojej práci a kolega z Francúzska vysvetlil možnosti prístupu ku kontinuálnemu vzdelávaniu učite-

ľov v jeho krajine. Účastníci potom diskutovali s T. Christophidouom, generálnym riaditeľom DG EAC z Európskej komisie, o možnostiach využitia programu European Education Area 2025 na naplnenie profesijných potrieb učiteľov. Hmatateľným výsledkom projektu je súbor praktických odporúčaní, ktoré vznikli na základe online prieskumu a troch pracovných workshopov a odvíjajú sa od rezolúcie ETUCE *Posilňovanie školských odborových zväzov ako kľúč na podporu kvalitného vzdelávania*. Tieto odporúčania tvoria návod na tvorbu konkrétnych stratégií odborových zväzov na efektívne presadzovanie profesijných potrieb učiteľov v rámci sociálneho dialógu na Európskej a národnej úrovni. Najdôležitejšie odporúčania sú:

- pokračovať v presadzovaní profesijnej podpory učiteľov na všetkých stupňoch ich kariéry (uvádzajúce vzdelávanie, profesijná podpora mladých učiteľov a kontinuálne vzdelávanie),
- prostredníctvom sociálneho dialógu spolupracovať na vytváraní legislatívneho rámca, monitorovať a vyhodnocovať jeho implementáciu,
- presadzovať rovnováhu medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním začínajúcich učiteľov a študentov pedagogiky,
- zabezpečiť, aby vzdelávanie učiteľov ako základ ich kariérneho postupu bolo súčasťou sociálneho dialógu a kolektívnych zmlúv,
- pripomínať, že kvalitné profesijné vzdelávanie musia podporovať zamestnávateľia, musí byť financované z verejných zdrojov a prebiehať v rámci pracovného času,
- presadzovať, aby obsah vzdelávania vychádzal z aktuálnych prieskumov, bol prispôbený reálnym potrebám učiteľov a dostupný v rôznych formách,
- informovať svojich členov a ostatných zamestnancov prostredníctvom všetkých dostupných kanálov o výhodách profesijného vzdelávania a jeho vplyvu na ich kariérny rast,
- spolupracovať s partnermi na národnej a medzinárodnej úrovni na výmene skúseností a dobrých príkladov.

Text a foto:
Mgr. Juraj Stodolovský,
vedúci úradu zväzu

Vzdelávanie bez hraníc

Prešlo už veľa rokov od čias, keď som sedávala v školských laviciach. Napriek tomu mi lavice robia každodennú spoločnosť. Áno, som učiteľka a nejaký čas už stojím na opačnej strane triedy. A sú tam oni, študenti. Niektorí vtipní, iní bez výrazu, niektorí zapálení, iní bez záujmu, ale každý z nich je jedinečný a má pred sebou budúcnosť, ktorá obvykle v tomto veku nemá jasné kontúry. Jedno však majú všetci spoločné: chcú sa aspoň raz za štúdium stať „*erasmákmi*“. Na našej škole sa toto pranie veľkému počtu študentov každoročne plní. Ako je to možné? Pred 14 rokmi sme zhodou zvláštnych okolností podali prvý projekt a ten bol úspešný. Odvtedy sme krok za krokom stúpali po programových schodoch a dnes sme držiteľmi **Charity mobility**, teda akreditácie Európskej komisie, ktorá potvrdzuje kvalitu našich zahraničných vzdelávacích mobilít. Ako hovorí jedna skúsená manažérka tohto programu: „Erasmus je vlak, z ktorého sa nevystupuje...“ S touto myšlienkou sa dá jedine súhlasiť. Čo to však prináša našim študentom? Projekty, ktoré realizujeme v rámci tohto (a predchádzajúcich) programu, pripravujú priestor, aby naši študenti absolvovali časť štúdia v zahraničí. V priebehu 14 rokov sme vybudovali partnerskú sieť, do ktorej sú zapojené európske krajiny, ako je Anglicko, Portugalsko, Španielsko, Sicília, Turecko, Nemecko, Rakúsko, Írsko, Maďarsko, Česko. Konceptia našich projektov spočíva v tom, že vytvárame malé, 5-6-členné skupiny študentov, ktoré strá-

via 3 týždne v niektorej z partnerských krajín. Počas tohto obdobia získajú pod vedením mentora odborné zručnosti, ktoré sa spracujú do vzdelávacieho výstupu a vyvrcholia záverečnou skúškou. Nadobudnuté zručnosti potvrdí certifikát a Europass mobility a pre absolventa sú pridanou hodnotou, ktorú zamestnávateľia akceptujú. Odborné vedomosti a zručnosti sú primárnym cieľom mobilít, zručností, sekundárne ciele sú však pre študentov nemenej významné. Počas pobytu si zlepšujú svoje jazykové kompetencie v príslušnom jazyku partnerstva, získajú veľa sociálnych a interkultúrnych zručností. Spoznajú nových ľudí, včleňujú sa do miestnych komunit. Zoznámia sa s lokálnou gastronómiou, rozširujú si svoje poznatky z histórie, geografie a politického systému krajiny. Spoznajú na vlastnej koži, ako funguje „rovnosť príležitostí“, pretože do programu sa môže prihlásiť každý a každý má šancu „*erasmákom*“ sa stať.

vzdelávacích inštitúciách, odkiaľ si prinesú množstvo kreatívnych nápadov a odpovedí na otázku, ako na nich... Slovensko je maličká krajina v srdci Európy. Naša škola je jedna zo stoviek vzdelávacích inštitúcií na Slovensku. Napriek tomu sa otvárame Európe a s každým zrealizovaným projektom premieňame myšlienku euroobčianstva na realitu, ktorá sa dostáva do povedomia študentov. Postupne sa

My učiteľia vzdelávame študentov. Často nie je jednoduché nájsť spôsob, ako ich zaujať a vziať do problematiky, ktorá bude v budúcnosti ich profesiou. Každý učiteľ, ktorý svoje povolanie robí s láskou, občas s povzdychom skonštatuje: „Už neviem, ako na nich...“ Spoznávanie nových, aktivizujúcich výučbových metód, kreatívne učenie, výučbové hry a aplikačné softvéry, ale aj inovácie v obsahu technických predmetov sú náplňou druhého typu našich mobilít. Absolvujú ich odborní zamestnanci v partnerských

premieňame na inštitúciu s medzinárodným kreditom, pretože okrem mobilít robíme projekty z kategórie *Strategické partnerstvá* a *Nadnárodné siete*.

Vzdelávanie bez hraníc teda nie je len názov projektu, ktorý sme v tomto roku uskutočnili. Je to cesta, po ktorej sa naša škola vydala pred 14 rokmi a ktorú objavila vďaka programu Erasmus+.

Ing. Jana Maštrlová,
SSOŠA DA, Bratislava
Foto: Ing. Oto Kernáč

Futbalový turnaj troch univerzít

Turnaj o Putovný pohár rektora prebiehal na futbalovom štadióne TJ Slávia TUKE v Košiciach a uskutočnil sa 12. septembra 2018. Tento rok bol organizovaný pod záštitou Dr. h. c. prof. MVDr. Jany Mojžišovej, PhD., rektorky UVLF, a Rady ZO OZ PŠaV UVLF.

Ako v minulých rokoch aj teraz sa na turnaji zúčastnili zamestnanci Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Technickej univerzity vo Zvolene a Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Turnaj otvorila slávnostným výkopom rektorka UVLF v Košiciach Jana Mojžišová.

Po niekoľkých hodinách hry si zlaté medaily aj putovný pohár odniesli hráči zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Na druhom mieste sa umiestnila Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a tretí skončili zamestnanci Technickej univerzity vo Zvolene.

Na záverečnom vyhodnotení ceny odovzdávala rektorka hosťujúcej univerzity a predseda Rady OZ pri UVLF prof. Michal Toropila. Najlepším brankárom

turnaja sa stal hráč Massanyi (SPU), najaktívnejším hráčom Iždinský (TU) a najlepším strelcom Pristavka (SPU), ktorému sa podarilo streliť šesť gólov. Na záverečnom vyhodnotení turnaja sa v priateľskej atmosfére stretli hráči a organizačné tímy všetkých zúčastnených. Spolu sa zhodli, že sa už teraz

tešia na budúci ročník turnaja, ktorý organizuje TU vo Zvolene.

Štefan Fedorčák,
UVLF v Košiciach,
a Ing. Roman Récky, PhD.,
SPU v Nitre
Foto: Šimon Halás

Prehľad vybraných právnych predpisov

Novela zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve vyšla v Zbierke zákonov pod č. 54/2018 Z. z., účinná od 15. marca 2018

Novela mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Cieľom prijatej novely zákona je odstrániť problém interpretačnej a aplikačnej praxe, podľa ktorej niektoré školské zariadenia, napríklad školské jedálne a centrá voľného času, mohli prijímať deti a žiakov alebo vykonávať voči nim iné opatrenia na základe rozhodnutia vydaného v rámci správneho konania. Pritom § 38 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **výslovne ustanovuje správne konanie len pre rozhodovanie riaditeľa základnej školy a strednej školy.**

Potreba takejto úpravy je **aktuálna aj vzhľadom na zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje orgánom verejnej moci povinnosť vykonávať verejnú moc elektronicky práve v prípade vydávania rozhodnutí v správnom konaní.** Novelizáciou zákona č. 596/2003 Z. z. sa zároveň odstráni pochybnosti o tom, na ktoré subjekty v rámci sústavy škôl a školských zariadení sa zákon o e-Governmente vzťahuje.

Novela zákona umožňuje Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako správcom a prevádzkovateľovi Centrálnemu registra škôl, školských zariadení, elokovaných pracovísk a zriaďovateľov plniť úlohy voči registru právnických osôb, podnikateľom a orgánom verejnej moci, ktoré mu vyplývajú z § 5 zákona č. 272/2015 Z. z. Do ustanovení týkajúcich sa siete a centrálnemu registra sa dopĺňajú alebo precizujú ustanovenia týkajúce sa spracúvaných údajov.

Predmetnou novelou sa upravilo, že **zriaďovateľ novozriadenej školy alebo novozriadeného školského**

zariadenia je povinný na čas do vymenovania riaditeľa poveriť vykonávaním jeho funkcie pedagogického zamestnanca školy alebo školského zariadenia. Podobný postup sa v súčasnosti uplatňuje aj po odvolaní riaditeľa školy alebo školského zariadenia podľa § 3 ods. 10 zákona č. 596/2003. Novelizovaným ustanovením sa vyriešila situácia, ktorá sa v aplikačnej praxi často posudzovala v prípade, keď došlo k zriadeniu školy alebo školského zariadenia a bolo treba riešiť otázku štatutárneho zástupcu.

Zároveň novela upravuje, že riaditelia niektorých druhov škôl a školských zariadení nerozhodujú v správnom konaní, teda ich rozhodovanie nie je výkonom verejnej moci. § 5 ods. 6 výslovne neustanovuje na rozdiel od vecí, o ktorých rozhoduje riaditeľ základnej školy a strednej školy podľa odsekov 3 a 4, že rozhodovanie riaditeľa školského zariadenia je rozhodovaním v správnom konaní. § 38 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z. z. zároveň výslovne ustanovuje pôsobnosť správneho poriadku len pri rozhodovaní riaditeľa základnej školy a strednej školy, a to vo vymedzených prípadoch. Zákon č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov neobsahuje žiadne iné osobitné procesné ustanovenia o rozhodovaní riaditeľov školských zariadení. Vylúčenie správneho konania v predmetných veciach malo vždy za cieľ odbremeniť dotknuté školy aj školské zariadenia od zbytočnej administratívy. Vzhľadom na nárokové a podľa § 144 školského zákona garantované služby školských zariadení spojené so vzdelávaním sa nepredpokladá nutnosť uplatňovania postupov všeobecného alebo osobitného správneho konania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že riaditelia základných umeleckých škôl, materských škôl a riaditelia školských zariadení nemajú povinnosť postupovať podľa zákona o e-Governmente ako orgány verejnej moci a nemôžu žiadať správcu modulu elektronických schránok o zriadenie elektronickej schránky s cieľom výkonu verejnej moci elektronicky.

Novelou sa odstránila nerovnosť medzi kandidátmi na riaditeľa rôznych zriaďovateľov a nateraz je možné, aby rada školy, ktorá je zriadená okresným úradom v sídle kraja, mohla predložiť za kandidáta na riaditeľa na základe vý-

sledkov výberového konania aj kandidáta, ktorým je **riaditeľ školy, ktorý bol odvolaný za porušenie povinností a obmedzení vyplývajúcich z osobitného predpisu, konkrétne za porušenie § 9 a § 10 zákona č. 552/2003 Z. z.**

Novela sa tiež dotkla vydávania rozhodnutí o ukončení adaptačného vzdelávania pedagogického alebo odborného zamestnanca. V zmysle ust. § 5 ods. 15 riaditeľ rozhoduje o ukončení adaptačného vzdelávania pedagogického alebo odborného zamestnanca. **Úkony riaditeľa a účastníka konania sa v tomto konaní vykonávajú výlučne v listinnej podobe.** Jediným rozhodnutím, ktoré všetky školy a školské zariadenia vydávajú v správnom konaní, je rozhodnutie o ukončení adaptačného vzdelávania, preto bolo ustanovené, že sa nevydáva elektronicky, ale len v listinnej podobe.

Novela zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) publikovaná v Zbierke zákonov pod č. 62/2018 Z. z., účinná od 15. marca 2018

Všeobecná dôvodová správa k uvedenému zákonu uvádza, že potreba novelizácie zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) vznikla v súvislosti s aplikáciou zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý ustanovuje orgánom verejnej moci povinnosť vykonávať verejnú moc elektronicky práve v prípade vydávania rozhodnutí v správnom konaní. V súvislosti s povinnosťami riaditeľov základných škôl a stredných škôl ako orgánov verejnej moci vykonávať verejnú moc elektronicky bolo treba upraviť príslušné ustanovenia týkajúce sa prijatia na výchovu a vzdelávanie na strednú školu tak, aby bolo možné podávať prihlášky aj ako elektronické podania.

Úpravou školského zákona sa umožnilo aj **vytváranie a používanie elektronických podôb niektorých ďalších podaní zákonných zástupcov voči škole a elektronických podôb významnej časti pedagogickej**

dokumentácie školy a školského zariadenia, ktoré sa v súčasnosti podľa školského zákona realizujú výlučne na tlačivách, teda v listinnej podobe.

Návrh zákona tiež reaguje na požiadavku okresných úradov v sídle kraja v súvislosti so zabezpečením koordinácie termínov overovania špeciálnych schopností, zručností alebo nadania pri prijímaní uchádzačov na štúdium na stredných školách v dostatočnom časovom rámci.

Novelou školského zákona sa umožnilo s účinnosťou od 1. augusta 2018 viesť pedagogickú dokumentáciu, ktorou je

- triedna kniha,
- triedny výkaz,
- katalógový list žiaka,
- osobný spis dieťaťa,
- denník evidencie odborného výcviku,
- denný záznam školského zariadenia,
- denník výchovnej skupiny,

viesť ako **elektronické dokumenty, ktoré budú autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom v súlade s čl. 3 ods. 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28. 8. 2014), vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu v súlade s § 8 zákona č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou v súlade s čl. 3 ods. 27 nariadenia (EÚ) č. 910/2014, ku ktorým sa pripojí kvalifikovaná elektronická časová pečiatka v súlade s čl. 3 ods. 34 nariadenia (EÚ) č. 910/2014.**

Po novele školského zákona s účinnosťou od 1. augusta 2018 sa návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole bude viesť podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva. Riaditeľ školy môže vytvoriť a doručiť návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole elektronicky. Správu z diagnostického vyšetrenia dieťaťa alebo žiaka a písomné vyjadrenie školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie môže príslušné školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie vydať ako elektronický dokument. Ako povinná

náležitosť elektronicky vydané správy z diagnostického vyšetrenia dieťaťa alebo žiaka sa ustanovuje autorizácia tohto elektronického dokumentu.

V novelizovanom § 11 ods. 6 písmeno b) sa s účinnosťou od 1. augusta 2018 spresňuje, že školy alebo školské zariadenia majú právo **získavať a spracúvať osobné údaje o identifikácii zákonných zástupcov dieťaťa alebo žiaka v rozsahu**

- meno a priezvisko a adresa trvalého pobytu,
- adresa miesta, kde sa zákonný zástupca obvykle zdržiava, ak sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu, a kontakt na účely komunikácie.

Podľa novely zákona bude **základná škola pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky vyžadovať osobné údaje**

- a) o deťoch a žiakoch v rozsahu
  - meno a priezvisko,
  - dátum a miesto narodenia,
  - bydlisko,
  - rodné číslo,
  - štátna príslušnosť,
  - národnosť,
- b) o identifikácii zákonných zástupcov dieťaťa alebo žiaka v rozsahu
  - meno a priezvisko a adresa trvalého pobytu,
  - adresa miesta, kde sa zákonný zástupca obvykle zdržiava, ak sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu, a kontakt na účely komunikácie.

Zákonný zástupca môže základnej škole poskytnúť tieto osobné údaje pred zápisom dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky **prostredníctvom elektronickej podania doručeného do elektronickej schránky základnej školy alebo prostredníctvom elektronickej dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom.**

Podat' prihlášku na štúdium na strednej škole aj ako elektronicke podanie v rámci výkonu verejnej moci sa touto novelou umožňuje žiakom a zákonným zástupcom neplnoletého žiaka. Elektronický formulár prihlášky bude prístupný v module elektronickej formulárov prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy.

V zmysle ust. § 66 ods. 5 školského zákona orgán miestnej štátnej správy v školstve má zabezpečiť, aby riaditelia stredných škôl v jeho územnej pôsobnosti určili na overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania uchádzača termíny v čase od 25. marca do 15. apríla tak, aby sa termíny

tohto overenia na jednotlivých stredných školách nezhodovali. **Touto novelou sa vymedzil väčší časový interval na konanie týchto skúšok, a to konkrétne od 15. marca do 30. apríla.**

Novelou sa do školského zákona doplnilo prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 15. marca 2018, ktorým sa upravuje **prijímacie konanie pre gymnáziá s osemročným štúdiom v územnej pôsobnosti príslušného orgánu miestnej štátnej správy v školstve, ktorého sídlom je hlavné mesto Slovenskej republiky.** Pre prijímacie konanie na školský rok 2018/2019 určený počet žiakov prvého ročníka v gymnáziách s osemročným štúdiom v územnej pôsobnosti príslušného orgánu miestnej štátnej správy v školstve, ktorého sídlom je hlavné mesto Slovenskej republiky, nesmie prekročiť 10 % z daného populačného ročníka; na počty žiakov, u ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania, sa pre prijímacie konanie na školský rok 2018/2019 neuplatňuje žiadne percentuálne obmedzenie.

Ďalšia novela školského zákona bola prijatá zákonom č. 210/2018 Z. z., účinná od 1. septembra 2018 a týka sa určovania počtu žiakov gymnázií s osemročným štúdiom na základe objektívne merateľných kritérií a zaobmedzenia neodôvodneným rozdielom v počtoch žiakov v rámci regiónov. Rovnako sa mení súčasná úprava experimentálneho overovania.

Novelizoval sa tiež zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novelizovaný zákon je účinný od 1. septembra 2018 s výnimkou ustanovení v školskom zákone upravujúcich kariérové poradenstvo a ustanovení upravujúcich školy umeleckého priemyslu, ktoré vzhľadom na potrebu vykonania zmeny v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2019, a ustanovení upravujúcich prechodné ustanovenia, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia.

V Zbierke zákonov je novela zákona publikovaná pod číslom 209/2018 Z. z.

Vychádzajúc z dôvodovej správy k zákonu č. 209/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 61/2015 Z. z. o od-

bornom vzdelávaní a príprave a o zme-
ne a doplnení niektorých zákonov
a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré
zákony, poznamenávam, že novelizo-
vaný zákon sa zameriava na uľahčenie
vstupu a odstránenie pomyselných
bariér pri vstupe stredných odbor-
ných škôl a zamestnávateľov do
systému duálneho vzdelávania. Prí-
činou nižšieho záujmu stredných
odborných škôl do systému duál-
neho vzdelávania bolo krátenie nor-
matívu na praktické vyučovanie. Od-
stránením tejto bariéry sa očakáva
zvýšenie aktívneho prístupu stredných
odborných škôl pri uzatváraní spolu-
práce so zamestnávateľmi pri nových
partnerstvách a zefektívnenie chodu
a vybavenia stredných odborných škôl,
ktoré už pôsobia v systéme duálneho
vzdelávania.

podniky, ktoré nemajú vlastné kapacity
na splnenie materiálno-technického
a priestorového vybavenia alebo per-
sonálneho zabezpečenia výkonu prak-
tického vyučovania. Toto opatrenie by
malo **zvýšiť záujem zamestnáva-
teľov a najmä živnostníkov a malých
podnikov o vstup do systému duál-
neho vzdelávania.**

Ďalšou optimalizáciou systému duál-
neho vzdelávania je **vypustenie vzo-
rových učebných plánov a vzoro-
vých učebných osnov zo zákona
a s nimi nastavenie pomerov praktic-
kého vyučovania.** Tie budú **nahrade-
né školskými vzdelávacími progra-
mami, ktoré budú vychádzať z prí-
slušných štátnych vzdelávacích
programov, budú vypracúvané
v spolupráci strednej odbornej školy**

svoje osobitosti vylúčená z plánova-
cieho procesu určovania počtu tried
prvého ročníka pre stredné školy sa-
mosprávnym krajom, čím sa zvyšuje
flexibilita jej pôsobnosti.

Zaviedla sa nová pozícia **hlavného
inštruktora.** Popri inštruktorevi môže
na pracovisku praktického vyučovania
pôsobiť hlavný inštruktor, pričom hlav-
ný inštruktor vykonáva aj úlohy súvi-
sajúce s koordinovaním praktického
vyučovania. Z uvedených dôvodov sa
kladú na hlavného inštruktora pris-
nejšie kvalifikačné požiadavky. Hlavný
inštruktor prostredníctvom koordinácie
ostatných inštruktorev a v prípade vý-
konu praktického vyučovania prispieva
k zvýšenej kvalite odborného vzdelá-
vania a prípravy a tvorí premostenie
medzi majstrom odbornej výchovy a in-
štruktormi vo výchovno-vzdelávacom
processe.

Najväčšej úprave podlieha **kompe-
tencia samosprávnych krajov určo-
vať vo svojej územnej pôsobnosti
pre stredné školy počet tried prvého
ročníka v dennej forme štúdia v čle-
není na jednotlivé študijné odbory
alebo na jednotlivé učebné odbory
pre prijímacie konanie na nasledu-
júci školský rok.** Nastavenie plánov
výkonov stredných škôl nebude pod-
liehať rozhodovaniu prostredníctvom
všeobecne záväzného nariadenia,
ktoré prijíma zastupiteľstvo samo-
správneho kraja, ale bude ich vydávať
predseda samosprávneho kraja, čomu
predchádza kompletný plánovací
proces v rámci odborných organizač-
ných útvarov samosprávneho kraja
a následné prerokovanie v Krajskej
rade pre odborné vzdelávanie, pričom
kritériá pre určovanie počtu žiakov
a určovanie stredných škôl v územnej
pôsobnosti samosprávneho kraja budú
spracované prostredníctvom všeobec-
ne záväzného právneho predpisu,
ktorý vydá Ministerstvo školstva, vedy,
výskumu a športu Slovenskej republiky.

Novelizovaný zákon obsahuje noveli-
začné body školského zákona upravu-
júce problematiku kariérového pora-
denstva. Vzhľadom na to, že systém
kariérového poradenstva je závislý od
výkonu činnosti reprezentovaný peda-
gogickými zamestnancami alebo od-
bornými zamestnancami na škole
alebo v centre pedagogicko-psycholo-
gického poradenstva a prevencie, sú
nároky na personálne obsadenie a vý-
kon kariérového poradenstva defino-
vané v návrhu zákona o pedagogic-
kých zamestnancoch a odborných za-
mestnancoch.

JUDr. Renáta Matejová,
advokátka a špecialistka pre právne
služby pre kraje BB, ZA, TN

V prípade zamestnávateľov a overenia
ich spôsobilosti poskytovať praktické
vyučovanie v systéme duálneho vzde-
lávania a procesnom zabezpečení tohto
procesu príslušnými stavovskými
alebo profesijnými organizáciami **sa
výrazným spôsobom znižuje admini-
stratívna záťaž v podobe odstrá-
nenia lehôt na podanie žiadosti
o overenie spôsobilosti, nahradenia
predloženia dokumentov čestnými
vyhláseniami, ako aj odstránenia
povinnosti podrobiť sa ďalšiemu
overovaniu spôsobilosti pri zvýšení
počtu žiakov v systéme duálneho
vzdelávania.**

Ďalším významným prvkom je **zvýše-
nie podielu výkonu praktického
vyučovania u iného zamestnávateľa,
ktorý pôsobí v systéme duálneho
vzdelávania.** Toto opatrenie je určené
predovšetkým pre živnostníkov a malé

**a zamestnávateľa (zamestnávate-
ľov), čím sa vytvorí možnosť ich
operatívnejšej a kvalitnejšej aktuali-
zácie.**

Novela zákona ďalej reaguje na po-
treby aplikačnej praxe v rámci uza-
tvárania zmlúv o duálnom vzdelávaní
a uzatvárania učebných zmlúv. **Skra-
cuje sa lehota na vypovedanie
zmlúv, umožňuje sa uzatvoriť učeb-
nú zmluvu aj do 31. januára prí-
slušného školského roka v taxatívne
vymedzených prípadoch a upravujú
sa náležitosti vypovedania oboch
typov zmlúv.**

Zaviedol sa inštitút podnikovej ško-
ly, ktorej cieľom je podporiť za-
mestnávateľov, ktorí sú zriaďova-
teľom strednej odbornej školy a pri-
pravujú v rámci tejto školy svoje
budúce pracovné sily alebo ich
pripravujú pre iných zamestnáva-
teľov. Podniková škola je vzhľadom na

Pracovný pomer na dobu určitú v oblasti školstva

Uzavretie pracovného pomeru na dobu určitú v oblasti školstva prináša so sebou problémy súvisiace so správnou aplikáciou zákona, z čoho vyplývajú viaceré časté porušenia povinností zo strany zamestnávateľa pri dohode o pracovnom pomere na dobu určitú, resp. pri jeho reťazení. Vo všeobecnosti platí na všetky pracovnoprávne vzťahy v oblasti školstva (okrem dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru) ustanovenie § 48 Zákonníka práce, ktoré uvádza, že pracovný pomer na dobu určitú možno dohodnúť najdlhšie na obdobie dvoch rokov a v rámci týchto dvoch rokov možno pracovný pomer 2-krát predĺžiť alebo opätovne dohodnúť. Toto pravidlo platí ako základný rámec na dohodu o pracovnom pomere na dobu určitú. Zároveň § 48 ods. 4 Zákonníka práce uvádza tzv. vecné dôvody reťazenia pracovného pomeru, teda dôvody, ktoré, ak sú dané, zamestnávateľ môže prekročiť bez obmedzenia základný rámec na dohodu o pracovnom pomere na dobu určitú. Takýmto vecným dôvodom je v oblasti školstva zastupovanie počas pracovnej neschopnosti, materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky, dovolenky nasledujúcej po materskej dovolenke, rodičovskej dovolenke, pracovnej neschopnosti a prác dohodnutých v kolektívnej zmluve. Pre platnú dohodu o pracovnom pomere na dobu určitú treba, aby bola dohoda písomná, a v prípade, že je daný vecný dôvod, musí byť uvedený v pracovnej zmluve. Napriek jednoduchosti zákonnej úpravy dochádza v aplikačnej praxi k viacerým pochybeniam, pričom najčastejším býva nezapočítanie obdobia zastupovania počas materskej/rodičovskej dovolenky do maximálnej doby, na ktorú možno zamestnanca na dobu určitú zamestnať, keď zamestnávateľ zamestnancovi, ktorý zastupuje počas obdobia materskej/rodičovskej dovolenky v rozsahu 3 rokov, predĺži pracovný pomer na ďalšie obdobie bez vecného dôvodu, čím zamestnávateľ poruší základný rámec na dohodu o pracovnom pomere na dobu určitú – predĺži pracovný pomer nad maximálne obdobie 2 rokov bez tzv. vecného dôvodu. Takto dohodnutý pracovný pomer sa ex lege považuje za dohodnutý na dobu neurčitú.

Rovnako zamestnávateľa v oblasti školstva opomínajú uviesť ako vecný dôvod reťazenia pracovného pomeru zastupovanie počas rodičovskej dovolenky, hoci zamestnanec už reálne zastupuje počas rodičovskej dovolenky (vecný dôvod zastupovania počas materskej dovolenky sa u zamestnancov automaticky nezmení na zastupovanie počas rodičovskej dovolenky) a tiež zabúdajú uviesť vecný dôvod reťazenia, ktorým sú práce dohodnuté v kolektívnej zmluve so samotným zamestnancom v jeho pracovnej zmluve/dodatku k pracovnej zmluve.

začiatku septembra u toho istého zamestnávateľa. S účinnosťou od 1. marca 2015 sa zaviedlo pravidlo, podľa ktorého možno s pedagogickým zamestnancom v regionálnom školstve uzavrieť pracovný pomer do 31. augusta s výnimkou prípadu vecného dôvodu zastupovania počas pracovnej neschopnosti, materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky a dovolenky vzniknutej počas materskej a rodičovskej dovolenky. V prípade, ak je pracovný pomer uzavretý na kratšie obdobie ako do 31. augusta a takéto vecný dôvod nie je daný alebo nie je

Osobitná úprava pracovného pomeru na dobu určitú týkajúca sa pedagogických zamestnancov regionálneho školstva:

Okrem základného rámca dohody o pracovnom pomere na dobu určitú platí pre pedagogických zamestnancov v regionálnom školstve osobitná úprava, ktorá stanovuje nielen maximálne obdobie uzavretia pracovného pomeru na dobu určitú, ale aj minimálne, najkratšie obdobie, na ktoré je možné pracovný pomer s pedagogickým zamestnancom v regionálnom školstve uzavrieť, a to 31. august, z dôvodu ktorý si vyžiadala aplikačná prax, keď dochádzalo k zneužívaniu pracovného pomeru na dobu určitú v neprospech mladých pedagógov, s ktorými sa pracovný pomer uzatváral na dobu určitú do 30. júna, pričom boli opäť zamestnaní od

uvedený v pracovnej zmluve/dodatku so zamestnancom, pracovný pomer sa považuje za dohodnutý na dobu neurčitú (zreťazený pracovný pomer).

Osobitná úprava pracovného pomeru týkajúca sa výlučne vysokoškolských učiteľov a tvorivých zamestnancov vedy, výskumu a vývoja:

Špecificky je upravený pracovný pomer na dobu určitú s vysokoškolskými učiteľmi, na ktorých sa síce vzťahuje základný rámec uvedený v Zákonníku práce, ale zároveň je daný ďalší vecný dôvod reťazenia pracovného pomeru nad obdobie dvoch rokov ako „objektívny dôvod vyplývajúci z povahy činnosti zamestnanca, ustanovený osobitným predpisom“ (§ 48 ods. 6 Zákonníka práce). V tomto prípade však dochádza k rozporu medzi ustanovením § 46

ods. 6 Zákonníka práce a zákonom o vysokých školách (131/2002 Z. z.), ktorý nevymedzuje žiaden objektívny dôvod vyplývajúci z povahy činnosti zamestnanca, len konkrétne ustanovuje maximálnu dĺžku, na ktorú je možné pracovný pomer uzavrieť. U zamestnancov, ktorí obsadzujú pozíciu docenta alebo profesora, možno dohodnúť pracovný pomer najdlhšie na 5 rokov s tým, že ak pozíciu docenta alebo profesora obsadí zamestnanec tretí raz a zároveň na tejto pozícii pôsobil dlhšie ako 9 rokov, má právo na uzavretie pracovného pomeru do 70 rokov. Odlišne je upravený pracovný pomer na dobu určitú u ostatných vysokoškolských učiteľov, ktorí majú rovnako určené maximálne obdobie trvania pracovného pomeru na dobu určitú na 5 rokov (resp. 10, ak ide o zamestnancov veterinárnych, lekárskech a farmaceutických fakúlt a na pracoviskách, kde je potrebný určitý stupeň špecializačnej prípravy), s tým rozdielom, že títo zamestnanci nemajú ako jediní zamestnanci ex lege možnosť uzavrieť pracovný pomer na dobu určitú, čo je v rozpore s doložkou č. 5 ods. 1 písm. a) rámcovej dohody, ktorá tvorí prílohu smernice 1999/70/ES o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP a podľa ktorej je členský štát povinný zohľadniť, či na reťazenie pracovného pomeru je daný objektívny dôvod. V súvislosti s touto smernicou už Slovenskú republiku vyzvala Európska komisia (po-

s predmetnou smernicou. Doposiaľ však nedošlo k zmene zák. č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, ktorý má v zmysle § 48 ods. 6 Zákonníka práce vymedziť objektívny dôvod, na základe ktorého je možné ďalšie predĺženie/opätovné dohodnutie pracovného pomeru na dobu určitú nad obdobie 2 rokov určené v § 48 ods. 2 Zákonníka práce vo vzťahu k vysokoškolským učiteľom. Ešte komplikovanejší právny stav je vo vzťahu k pracovným pomerom na dobu určitú tvorivých zamestnancov vedy, výskumu a vývoja, ktorých objektívny dôvod na uzavretie pracovného pomeru na dobu určitú nad základné obdobie dvoch rokov zákon neupravuje vôbec. Tento stav je aj podľa názoru Súdneho dvora EÚ, uvedeného v rozsudku vo veci C-212/04 Adeneler a iní, v rozpore s európskym právom:

„Doložka 5 bod 1 písm. a) rámcovej dohody o práci na dobu určitú uzavretá 18. marca 1999, ktorá je prílohou smernice Rady 1999/70 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, týkajúca sa objektívnych dôvodov, ktoré môžu odôvodniť opätovné uzavretie zmluvy alebo opätovné založenie pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni použitiu opätovne uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú, ktoré by bolo odôvodnené iba tým, že to stanovuje všeobecné zákonné alebo podzákonné ustanovenie členského

s predmetnou činnosťou a s podmienkami jej výkonu. **Vnútroštátne ustanovenie, ktoré sa obmedzuje na to, že všeobecne a abstraktne na základe zákonnej alebo podzákonnej normy povoľuje využitie opätovne uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú, obsahuje skutočné nebezpečenstvo zneužitia tohto druhu zmlúv a v dôsledku toho nie je zlučiteľné s cieľom a s potrebným účinkom rámcovej dohody.** Ak by sa pripustilo, že vnútroštátne ustanovenie môže, s plným právnym účinkom a bez ďalšieho upresnenia, odôvodniť opätovne uzatvárané pracovné zmluvy na dobu určitú, viedlo by to k porušeniu účelu rámcovej dohody, ktorým je ochrana pracovníkov proti nestabilite zamestnania, a zbavilo by zásadu jej podstaty, podľa ktorej zmluvy na dobu neurčitú tvoria všeobecnú formu pracovnoprávných vzťahov. **Najmä využitie pracovných zmlúv na dobu určitú iba na základe všeobecného zákonného alebo podzákonného ustanovenia bez ohľadu na konkrétny obsah zvažovanej činnosti neumožňuje zistiť objektívne a transparentné kritériá s cieľom overiť, či opätovné uzavretie takýchto zmlúv vskutku zodpovedá skutočnej potrebe, a môže takto zasiahnuť do nevyhnutného cieľa sledovaného na tento účel.“**

De lege ferenda, aj vzhľadom na vyššie uvedený právny názor SD EÚ je rozhodne potrebné dať do súladu ustanovenia zákona o vysokých školách so znením § 48 ods. 6 Zákonníka práce a zároveň do súladu so smernicou 1999/70/ES o rámcovej dohode o práci na dobu určitú.

Mgr. Martin Mikluš,
špecialista na právne služby
pre kraje Košice, Prešov
Foto: Samphotostock

Literatúra:

BARANCOVÁ H., 2013: Zákonník práce. Komentár. 3. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2013, 1 104 s.

Abstrakt

Príspevok sa zaoberá zhrnutím zákonnej úpravy pracovného pomeru na dobu určitú v oblasti školstva vo všeobecnej rovine, s poukazom na špecifiká pracovného pomeru na dobu určitú pedagogických zamestnancov v regionálnom školstve, vysokoškolských učiteľov a tvorivých zamestnancov vedy, výskumu a vývoja. Zároveň poukazuje na rozpor vnútroštátneho práva s právom Európskej únie v oblasti pracovných pomerov na dobu určitú vysokoškolských učiteľov a tvorivých zamestnancov vedy, výskumu a vývoja.

rušenie č. 2010/2041) na podanie pripomienok k výnimkám v obmedzení reťazenia pracovných pomerov na dobu určitú. Výsledkom bola zmena § 48 zák. č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce novelou č. 257/2011, čím sa dalo znenie Zákonníka práce do súladu

štátu. Naopak, pojem objektívne dôvody v zmysle spomínanej doložky vyžaduje, aby využitie tohto osobitného druhu pracovnoprávných vzťahov tak, ako to určuje vnútroštátna právna úprava, bolo odôvodnené existenciou konkrétnych prvkov súvisiacich najmä

Zrkadlo férového odmeňovania zamestnancov v školstve vo svetle aktuálnych legislatívnych zmien

Učítelia dnes na Slovensku zarábajú 57 percent z platu vysokoškolsky vzdelaných ľudí zamestnaných v národnom hospodárstve. Autori Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania Učiace sa Slovensko si v dokumente v roku 2004 stanovili cieľ, že do desiatich rokov by mali učítelia zarábať 80 percent.

Slovensko sa v najnovšej štúdii zverejnenej v septembri Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) nachádza, tak ako dlho predtým, na najhorších priečkach porovnávaných štátov. Údaje v uvedenej analýze zohľadňujú kúpnu silu obyvateľstva danej krajiny. Nástupný plat slovenského učiteľa predstavuje približne 40 percent priemeru plátov učiteľov v štátoch OECD. To isté platí aj v prípade učiteľov s 15-ročnou praxou. Oveľa lepšie ako na Slovensku sú na tom učítelia v Slovinsku (81 % úrovne OECD), ale aj v Turecku (84 %), Mexiku (68 %) a v Českej republike (56 %), pričom v týchto údajoch nie je započítané totočné plánované zvýšenie plátov učiteľov v ČR o 15 %. Na chvoste rebríčka hodnotených krajín sa okrem Slovenska nachádza Lotyšsko, kde sa začínajúci učítelia musia uspokojiť dokonca iba s nástupnými plátmi na úrovni 28 percent priemeru OECD.

Slovenskí učítelia sa z dôvodu úsporných opatrení nemôžu tešiť ani z 13. a zo 14. plátov, ktorých legislatívne nastavené podmienky nedokážu zriaďovatelia škôl splniť bez dodatočného zvýšenia rozpočtových zdrojov. Zvyšovanie tabuľkových plátov o desať percent v roku 2019 a o ďalších desať percent v roku 2020 nedokáže znížiť plátový náskok, ktorí majú v porovnaní so Slovenskom uvedené krajiny. Štát by mal zabezpečiť prostriedky na dofinancovanie školstva a zvýšenie mzdových stimulov na stabilizáciu pedagogických aj nepedagogických pracovníkov, aby zamestnanie v školstve nebolo iba ich prechodnou a dočasnou pracovnou stanicou. To sa dá docieľiť nielen zvyšovaním tabuľkových plátov, ale aj tým, že sa zvýši objem a adrešnosť príspevkov zamestnávateľov na doplnkové dôchodkové sporenie v závislosti od počtu odpracovaných rokov zamestnanca v školstve. Riešením je tiež zvýšenie objemu tzv. mäkkých úve-

rov určených na financovanie bývania pre mladých učiteľov podobných pôžičkám, ktoré sa dnes poskytujú odchovancom detských domovov zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Tieto úvery na kúpu alebo výstavbu nehnuteľnosti môžu mať maximálnu výšku 60-tisíc eur s pevnou úrokovou sadzbou jedno percento ročne so splatnosťou až 40 rokov.

Niektoré politické prúdy na Slovensku podporujú zvyšovanie čistých príjmov zamestnancov cez zvýšenie odpočítateľnej položky nezdaniteľného minima na daňovníka. Treba si uvedomiť, že takýto scenár výrazne zvyšuje roz-

máceho cestovného ruchu povinné u zamestnávateľov nad 50 zamestnancov vrátane štátnej a verejnej správy nebude predstavovať veľké zníženie príjmov štátu. Najmä z dôvodu zvýšenia vyťaženia rekreačných zariadení a daňových príjmov. Výška príspevku na rekreáciu bude predstavovať 55 percent z výšky zaplateného účtu za pobyt zamestnanca v domácom rekreačnom zariadení alebo kúpeľoch. Maximálna výška príspevku bude limitovaná faktúrou vo výške 500 eur, pričom zamestnanec bude mať nárok na preplatenie 55 % z tejto sumy (275 eur). Príspevky vyplácané na tento účel z verejných

počtovú diery vo verejných financiách (dane z príjmu fyzických osôb), pričom jeho efekt v praxi je otázný. Zvýšenie nezdaniteľného minima v ročnom zúčtovaní dane z príjmov zamestnanca (t. č. asi 3 803 eur ročne) by v nasledujúcich rokoch síce zvýšilo čistý príjem pracovníka v školstve, zároveň by znížilo príjmy z podielových daní pre mestá a obce. Tie pritom financujú podstatnú časť výdavkov v regionálnom školstve. Z tohto pohľadu takéto zábery môžu pôsobiť kontroverzne vo forme vynútených škrtov v rozpočte regionálneho školstva.

Na druhej strane, plánované zavedenie rekreačných poukazov na podporu do-

zdrojov budú musieť byť vo forme predavkov a zúčtované v nasledujúcom kalendárnom roku. Ich prípadné prepojenie cez sociálny fond zamestnávateľa je v súčasnosti ťažké predpokladať.

Peniaze zo sociálneho fondu tvoria povinné príspevky zamestnávateľa na jeho tvorbu v zákonom určenej minimálnej výške. Tie majú byť prednostne použité na plnenia, z ktorých sa neplatí daň ani poisťné (zdravotné odvody), pretože zdaniteľné plnenia – použitia sociálneho fondu – znižujú efektívnosť čerpaných finančných prostriedkov, ktoré sú vo fonde účelovo viazané.

Ministerstvo školstva dlhodobo tvrdí, že prostriedky na príspevky zamestnávateľov (verejných škôl) na DDS za-

mestnancov (2 % z objemu vyplatených miezd a odmien) dohodnuté vo vyššej kolektívnej zmluve OZPŠaV sú súčasťou rozpočtovaného balíka prostriedkov pridelovaných jednotlivým školám. Príspevky vyplácané na DDS zamestnancov z rozpočtov škôl sa vyznačujú veľkou variabilitou (napr. kolísanie počtu zamestnancov, ktorí sú účastníkmi sporenia, rozdielne nastavené podmienky vyplácania u jednotlivých zamestnávateľov – napr. nutnosť poukazovať 50 % zo sumy vyplácanej na DDS zamestnávateľom a pod.).

Prostriedky na DDS vyplácané zamestnávateľmi (školami) často nestačia na pokrytie výdavkov zamestnávateľov a v mnohých prípadoch dochádza preto k ich čerpaniu kombinovane aj zo sociálneho fondu. Pritom platby na DDS zo sociálneho fondu predstavujú neželateľné znovurozdelenie tých istých peňazí, ktoré už zamestnávateľ previedol do sociálneho fondu a mohli by sa použiť rozumnejšie a racionálnejšie (napr. na zvýšenie dotácie na obedy zamestnancov), t. j. prednostne na plnenia, z ktorých sa z pohľadu zamestnanca neplatí daň z príjmu ani zdravotné odvody. Zamestnávateľ aj zamestnanec platí napríklad z príspevkov zamestnávateľa na DDS aj zdravotné odvody. Riešením je zrušenie možnosti prečerpávania prostriedkov zo sociálneho fondu na DDS zamestnancov a zabezpečenie vyčlenenia prostriedkov (2 % na DDS) platených zamestnávateľmi ako účelovú dotáciu ministerstva školstva vo forme zúčtovateľného preddavku (podobne, ako to funguje napríklad pri vyplácaní štátnej prémie v stavebnom sporení).

Jednotlivé školy by dostali účtovne oddelené prostriedky na DDS zamestnancov (2 % z predpokladaných miezd). Pretože počet účastníkov DDS u zamestnávateľov nie je vopred možné presne určiť (mení sa v priebehu kalendárneho roka), jednotlivé školy by túto rozpočtovú zálohu vyúčtovali s poskytovateľom (štátom) v ročnej frekvencii. Peniaze by jednoznačne splnili svoje určenie a prípadné prebytky by sa vrátili do verejných financií na určený účet v Štátnej pokladnici. Vylúčením možnosti dotovať vyplácanie príspevkov zamestnávateľov na DDS zamestnancov zo sociálneho fondu sa v oblasti školstva vytvorí väčší priestor na zvýšenie dotácií na obedy, čerpanie sociálnej výpomoci zákonom definovaných kategórií sociálne ohrozených zamestnancov, ktorým vznikne nárok na získanie nezdaniteľnej sociálnej výpomoci. Zároveň bude možné rozšírenie možností čerpania prostriedkov zo sociálneho fondu na bezplatné (nezdaňované) ubytovanie zamestnanca v školstve vo vlastnom rekreačnom zariadení zamestnávateľa ako súčasť balíčka nástrojov na regeneráciu pracovnej sily a špecifickej formy účelovo viazanej odmeny tohto druhu pre vybraných zamestnancov napr. cez zamestnávateľské poukazy pridelované na pobyt vo vlastnom rekreačnom zariadení zamestnávateľa.

Poznánka: Navrhované úpravy týkajúce sa financovania školstva autor navrhuje využiť v rámci budúcich zmien v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa OZ PŠaV a ako inšpiráciu na legislatívne zmeny, ktoré pomôžu zlepšiť úro-

veň slovenského školstva.

doc. Ing. Ľuboš Pavelka, PhD.,
Obchodná fakulta
Ekonomickej univerzity
v Bratislave

Literatúra – internetové zdroje:

1. <https://data.oecd.org/eduresource/teachers-salaries.htm>
2. https://www.oecd-ilibrary.org/economics/die-oecd-in-zahlen-und-fakten-2015-2016/lehrergehalter_factbook-2015-73-de
3. <https://derstandard.at/2000087197409/Wie-viel-Oesterreichs-Lehrerverdienern>
4. https://www.focus.de/finanzen/bildung-auf-einen-blick-2018-oecd-studie-zu-lehrergehaeltern-so-viel-verdienern-lehrkraefte-wirklich_id_9571857.html
5. https://www.mup.sk/33/pouzitie-socialneho-fondu-podla-zakona-c-152-1994-z-z-o-socialnom-fonde-v-platnom-zneni-uniqueiduchxzASYZNYgghOvcPhx_GQdpeWFi4YYWcEWLDBR_98/
6. <https://www.daneauctovnictvo.sk/sk/legislativa/komentare/152-1994-z-z-o-socialnom-fonde-a-o-zmene-a-doplneni-zakona-c-286-1992-zb-o-daniach-z-prijmov-v-zneni-neskorsich-predpisov.p-651-html>
7. <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3649/category/uctovnictvo/c/3649/category/uctovnictvo/article/socialny-fond-2018.whtml>
8. <https://www.mzdovecentrum.sk/clanok-z-titulky/zakon-o-socialnom-fonde-tt-mc-4-2017.htm>

1 Ak si myslíš, že zarábaš príliš veľa.

2 Ak chceš pracovať viac hodín.

3 Ak nenávidíš víkendy.

4 Ak znesieš šikanu od šéfa.

5 Ak nechceš mať preplatené nadčasy.

6 Ak chceš prísť do práce aj chorý.

7 Ak nemáš rád benefity navyše.

8 Ak obľubuješ nebezpečenstvo pri práci.

9 Ak má tvoj šéf vždy pravdu.

10 Ak chceš byť šéfovi stále k dispozícii bez nároku na súkromný a rodinný život.

Porovnanie priemerného platu pedagogických zamestnancov
s priemerným platom v krajoch za rok 2017

Kraj/€	priemerný plat
Bratislavský kraj	1 426,0
materská škola	901,4
<i>index k priemernej mzde</i>	63,2
základná škola	1 216,2
<i>index k priemernej mzde</i>	85,3
gymnázia	1 190,1
<i>index k priemernej mzde</i>	83,5
SOŠ	1 161,8
<i>index k priemernej mzde</i>	81,5
konzervatóriá	1 042,4
<i>index k priemernej mzde</i>	73,1
ZUŠ	1 022,1
<i>index k priemernej mzde</i>	71,7
špeciálne školy	1 135,6
<i>index k priemernej mzde</i>	79,6
centrá voľného času	1 081,6
<i>index k priemernej mzde</i>	75,8
školský klub detí	829,8
<i>index k priemernej mzde</i>	58,2
školské internáty	956,9
<i>index k priemernej mzde</i>	67,1
školské stravovanie	606,5
<i>index k priemernej mzde</i>	42,5

Kraj/€	priemerný plat
Trenčiansky kraj	1 020,0
materská škola	857,3
<i>index k priemernej mzde</i>	84,0
základná škola	1 148,6
<i>index k priemernej mzde</i>	112,6
gymnázia	1 211,6
<i>index k priemernej mzde</i>	118,8
SOŠ	1 156,6
<i>index k priemernej mzde</i>	113,4
konzervatóriá	0,0
<i>index k priemernej mzde</i>	0,0
ZUŠ	958,8
<i>index k priemernej mzde</i>	94,0
špeciálne školy	1 193,4
<i>index k priemernej mzde</i>	117,0
centrá voľného času	980,6
<i>index k priemernej mzde</i>	96,1
školský klub detí	825,1
<i>index k priemernej mzde</i>	80,9
školské internáty	1 111,1
<i>index k priemernej mzde</i>	108,9
školské stravovanie	542,9
<i>index k priemernej mzde</i>	53,2

Kraj/€	priemerný plat
Trnavský kraj	1 050,0
materská škola	886,1
<i>index k priemernej mzde</i>	84,4
základná škola	1 145,6
<i>index k priemernej mzde</i>	109,1
gymnázia	1 169,5
<i>index k priemernej mzde</i>	111,4
SOŠ	1 126,4
<i>index k priemernej mzde</i>	107,3
konzervatóriá	970,2
<i>index k priemernej mzde</i>	92,4
ZUŠ	962,0
<i>index k priemernej mzde</i>	91,6
špeciálne školy	1 165,2
<i>index k priemernej mzde</i>	111,0
centrá voľného času	950,8
<i>index k priemernej mzde</i>	90,6
školský klub detí	805,1
<i>index k priemernej mzde</i>	76,7
školské internáty	983,2
<i>index k priemernej mzde</i>	93,6
školské stravovanie	547,0
<i>index k priemernej mzde</i>	52,1

Kraj/€	priemerný plat
Nitriansky kraj	959,0
materská škola	883,5
<i>index k priemernej mzde</i>	92,1
základná škola	1 114,7
<i>index k priemernej mzde</i>	116,2
gymnázia	1 134,1
<i>index k priemernej mzde</i>	118,3
SOŠ	1 154,3
<i>index k priemernej mzde</i>	120,4
konzervatóriá	1 105,9
<i>index k priemernej mzde</i>	115,3
ZUŠ	955,8
<i>index k priemernej mzde</i>	99,7
špeciálne školy	1 150,5
<i>index k priemernej mzde</i>	120,0
centrá voľného času	1 033,7
<i>index k priemernej mzde</i>	107,8
školský klub detí	796,9
<i>index k priemernej mzde</i>	83,1
školské internáty	999,1
<i>index k priemernej mzde</i>	104,2
školské stravovanie	537,7
<i>index k priemernej mzde</i>	56,1

Kraj/€	priemerný plat
Žilinský kraj	1 018,0
materská škola	863,2
<i>index k priemernej mzde</i>	84,8
základná škola	1 155,2
<i>index k priemernej mzde</i>	113,5
gymnázia	1 149,0
<i>index k priemernej mzde</i>	112,9
SOŠ	1 163,4
<i>index k priemernej mzde</i>	114,3
konzervatóriá	1 049,0
<i>index k priemernej mzde</i>	103,0
ZUŠ	976,6
<i>index k priemernej mzde</i>	95,9
špeciálne školy	1 130,2
<i>index k priemernej mzde</i>	111,0
centrá voľného času	985,2
<i>index k priemernej mzde</i>	96,8
školský klub detí	805,4
<i>index k priemernej mzde</i>	79,1
školské internáty	889,4
<i>index k priemernej mzde</i>	87,4
školské stravovanie	546,3
<i>index k priemernej mzde</i>	53,7

Kraj/€	priemerný plat
Prešovský kraj	875,0
materská škola	874,9
<i>index k priemernej mzde</i>	100,0
základná škola	1 186,3
<i>index k priemernej mzde</i>	135,6
gymnázia	1 179,5
<i>index k priemernej mzde</i>	134,8
SOŠ	1 202,8
<i>index k priemernej mzde</i>	137,5
konzervatóriá	0,0
<i>index k priemernej mzde</i>	0,0
ZUŠ	976,4
<i>index k priemernej mzde</i>	111,6
špeciálne školy	1 263,3
<i>index k priemernej mzde</i>	144,4
centrá voľného času	1 018,8
<i>index k priemernej mzde</i>	116,4
školský klub detí	812,1
<i>index k priemernej mzde</i>	92,8
školské internáty	1 058,1
<i>index k priemernej mzde</i>	120,9
školské stravovanie	557,9
<i>index k priemernej mzde</i>	63,8

Kraj/€	priemerný plat
Banskobystrický kraj	940,0
materská škola	864,1
<i>index k priemernej mzde</i>	91,9
základná škola	1 125,1
<i>index k priemernej mzde</i>	119,7
gymnázia	1 139,2
<i>index k priemernej mzde</i>	119,7
SOŠ	1 134,5
<i>index k priemernej mzde</i>	120,7
konzervatóriá	942,9
<i>index k priemernej mzde</i>	100,3
ZUŠ	933,4
<i>index k priemernej mzde</i>	99,3
špeciálne školy	1 148,5
<i>index k priemernej mzde</i>	122,2
centrá voľného času	1027,1
<i>index k priemernej mzde</i>	109,3
školský klub detí	809,5
<i>index k priemernej mzde</i>	86,1
školské internáty	1 074,7
<i>index k priemernej mzde</i>	114,3
školské stravovanie	548,0
<i>index k priemernej mzde</i>	58,3

Kraj/€	priemerný plat
Košický kraj	1 025,0
materská škola	884,5
<i>index k priemernej mzde</i>	86,3
základná škola	1 178,3
<i>index k priemernej mzde</i>	115,0
gymnázia	1 176,3
<i>index k priemernej mzde</i>	114,8
SOŠ	1 158,7
<i>index k priemernej mzde</i>	113,0
konzervatóriá	924,5
<i>index k priemernej mzde</i>	90,2
ZUŠ	1 001,5
<i>index k priemernej mzde</i>	97,7
špeciálne školy	1 212,6
<i>index k priemernej mzde</i>	118,3
centrá voľného času	1 030,1
<i>index k priemernej mzde</i>	100,5
školský klub detí	803,9
<i>index k priemernej mzde</i>	78,4
školské internáty	1 087,6
<i>index k priemernej mzde</i>	106,1
školské stravovanie	554,5
<i>index k priemernej mzde</i>	54,1

Porovnanie priemernej mzdy v regionálnom školstve za I. polrok 2017 a I. polrok 2018

Zariadenie	priemerná mzda		rozdiel	priemerná mzda		rozdiel	priemerná mzda		rozdiel	priemerná mzda		rozdiel
	I. polrok 2017 pedagogickí	I. polrok 2018 pedagogickí		I. polrok 2017 odborní	I. polrok 2018 odborní		I. polrok 2017 nepedag.	I. polrok 2018 nepedag.		I. polrok 2017 spolu	I. polrok 2018 spolu	
Základné školy	1 099,10	1 164,10	65,00	954,30	1 022,40	68,10	558,80	602,90	44,10	980,60	1 042,70	62,10
Gymnázia	1 112,00	1 184,40	72,40	930,80	962,70	31,90	584,70	626,80	42,10	997,90	1 065,00	67,10
SOŠ	1 100,20	1 174,10	73,90	972,40	958,10	-14,30	635,40	680,90	45,50	975,50	1 041,30	65,80
Konzervatória	968,10	1 034,90	66,80	1 014,90	1 200,70	185,80	677,80	731,20	53,40	915,00	980,70	65,70
SPV	886,80	909,40	22,60	0,00	0,00	0,00	409,30	548,30	139,00	800,40	852,60	52,20
Špeciálne školy	1 094,80	1 165,80	71,00	984,50	1 041,90	57,40	611,20	647,50	36,30	1 005,60	1 070,20	64,60
Materské školy	836,50	890,40	53,90	849,90	968,90	119,00	489,00	529,90	40,90	752,40	802,70	50,30
Špeciálne materské školy	920,30	994,70	74,40	1 149,50	903,50	-246,00	515,30	573,30	58,00	862,30	927,60	65,30
ZUŠ	934,90	1 000,20	65,30	0,00	0,00	0,00	640,10	679,30	39,20	894,30	955,60	61,30
Jazykové školy	1 149,70	1 203,70	54,00	0,00	0,00	0,00	623,30	675,40	52,10	971,00	1 023,10	52,10
ŠKD	766,40	819,30	52,90	812,30	834,20	21,90	483,60	550,30	66,70	760,40	813,70	53,30
ŠKD pri SŠ	829,30	886,30	57,00	972,50	0,00	-972,50	529,60	512,60	-17,00	825,60	876,80	51,20
CVČ	956,10	999,20	43,10	0,00	0,00	0,00	585,40	628,40	43,00	824,70	868,60	43,90
Školské internáty	992,20	1 067,80	75,60	1 272,10	1 355,50	83,40	568,70	604,50	35,80	788,20	838,00	49,80
Školské internáty pri SŠ	921,60	980,90	59,30	892,70	987,80	95,10	556,80	601,50	44,70	698,10	749,30	51,20
Diagnostické centrá	1 092,60	1 140,20	47,60	953,60	1 056,80	103,20	626,80	670,40	43,60	889,30	934,80	45,50
Reedukačné centrá	1 048,90	1 146,40	97,50	862,10	955,30	93,20	598,10	613,30	15,20	802,50	850,40	47,90
Liečebno-vých. sanatória	1 038,80	1 084,70	45,90	958,50	1 066,30	107,80	615,10	663,60	48,50	801,20	850,30	49,10
Centrá pri PpPPP	0,00	0,00	0,00	1 068,20	1 147,70	79,50	690,60	731,70	41,10	989,00	1 061,50	72,50
Centrá ŠpP	940,10	1 098,20	158,10	1 031,40	1 102,00	70,60	775,70	810,70	35,00	991,70	1 059,10	67,40
Školské stravovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	526,40	467,70	-58,70	526,40	567,70	41,30
Školy v prírode	1 491,70	1 554,70	63,00	0,00	0,00	0,00	620,70	609,10	-11,60	737,80	726,50	-11,30
Strediská služieb škole	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	816,20	939,10	122,90	816,20	939,70	123,50
Strediská odb.praxe	1 072,10	1 116,70	44,60	0,00	0,00	0,00	657,30	710,30	53,00	819,80	899,90	80,10
Školské hospodárstvo	1 743,50	1 806,50	63,00	0,00	0,00	0,00	733,00	798,90	65,90	779,50	846,90	67,40
Spolu	1 018,40	1 081,80	63,40	1 012,10	1 084,80	72,70	555,53	597,44	41,91	877,30	934,80	57,50
Školy	1 098,60	1 166,80	68,20	956,40	1 014,60	58,20	587,40	630,98	43,58	982,10	1 045,90	63,80
MŠ, ZUŠ, ŠJ a ŠZ	855,00	911,30	56,30	1 034,90	1 117,40	82,50	530,29	571,48	41,19	722,70	773,50	50,80

Priemerná mzda v NH SR za I. - II. Q. 2017 921,00 €
 Priemerná mzda v NH SR za I. - II. Q. 2018 980,00 €

Počet zamestnancov a priemerne mzdy v regionalnem školstve za I. polrok 2018

zariadenie	PEPPZ	z toho				z toho				priemerná mzda				
		pedag.	odborní	nepedag.	MIP spolu	ped. a odb. zamest.	nepedag.	pedagogickí	odborní	nepedag.	Spolu			
Základné školy	45 085	34 984	464	9 637	282 064 463	247 203 467	34 860 996	1 164,10	1 022,40	602,90	1 042,70			
Gymnázia	7 549	5 915	29	1 605	48 237 311	42 201 192	6 036 119	1 184,40	962,70	626,80	1 065,00			
SOŠ	18 270	13 319	56	4 895	114 149 539	94 151 543	19 997 996	1 174,10	958,10	680,90	1 041,30			
Konzervatória	862	707	1	154	5 069 731	4 394 096	675 635	1 034,90	1 200,70	731,20	980,70			
SPV	35	31	0	4	178 770	165 610	13 160	909,40	0,0	548,30	852,60			
Špeciálne školy	5 903	4 788	34	1 081	37 902 375	33 702 920	4 199 455	1 165,80	1 041,90	647,50	1 070,20			
Materské školy	21 945	16 560	39	5 346	105 696 305	88 700 579	16 995 726	890,40	968,90	529,90	802,70			
Špeciálne materské školy	468	392	5	71	2 607 062	2 362 836	244 226	994,70	903,50	573,30	927,60			
ZUŠ	6 082	5 238	0	844	34 873 293	31 433 526	3 439 767	1 000,20	0,00	679,30	955,60			
Jazykové školy	199	131	0	68	1 220 667	945 097	275 570	1 203,70	0,00	675,40	1 023,10			
ŠKD	5 044	4 932	5	107	24 627 270	24 274 005	353 265	819,30	834,20	550,30	813,70			
ŠKD pri SŠ	534	519	0	15	2 807 480	2 761 347	46 133	886,30	0,00	512,60	876,80			
CVČ	1 034	670	0	364	5 388 874	4 016 458	1 372 416	999,20	0,00	628,40	868,60			
Školské internáty	1 429	721	1	707	7 188 069	4 623 859	2 564 210	1 067,80	1 355,50	604,50	838,00			
Školské internáty pri SŠ	714	263	12	439	3 210 078	1 625 754	1 584 324	980,90	987,80	601,50	749,30			
Diagnostické centrá	174	85	18	71	979 561	693 963	285 598	1 140,20	1 056,80	670,40	934,80			
Reedukačné centrá	420	180	12	228	2 142 435	1 303 480	838 955	1 146,40	955,30	613,30	850,40			
Liečebno-vých. sanatóriá	155	54	15	86	789 528	447 091	342 437	1 084,70	1 066,30	663,60	850,30			
Centrá pri PpPPP	858	0	679	179	5 464 449	4 678 551	785 898	0,00	1 147,70	731,70	1 061,50			
Centrá ŠpP	566	17	469	80	3 599 690	3 210 566	389 124	1 098,20	1 102,00	810,70	1 059,10			
Školské stravovanie	13 623	0	0	13 623	46 398 567	0	46 398 567	0,00	0,00	567,70	567,70			
Školy v prírode	69	8	0	61	300 373	77 426	222 947	1 554,70	0,00	609,10	726,50			
Strediská služieb šcole	91	0	0	91	510 543	0	510 543	0,00	0,00	939,70	939,70			
Strediská odb. praxe	52	22	0	30	278 601	150 755	127 846	1 116,70	0,00	710,30	899,90			
Školské hospodárstvo	49	2	0	47	246 956	21 678	225 278	1 806,50	0,00	798,90	846,90			
Spolu	131 210	89 538	1 839	39 833	735 931 990	593 145 799	142 786 191	1 081,80	1 084,80	597,44	934,80			
Školy								1 166,80	1 014,60	630,98	1 045,90			
MŠ, ZUŠ, ŠJ a ŠZ								911,30	1 117,40	571,48	773,50			

Priemerná mzda v NH SR za rok I. - II. Q. 2017 je 921,00 EUR €
Priemerná mzda v NH SR za rok I. - II. Q. 2018 je 980,00 EUR €

Prepočty OZ PŠaV na Slovensku: Ing. Tajjana Koperová
Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR

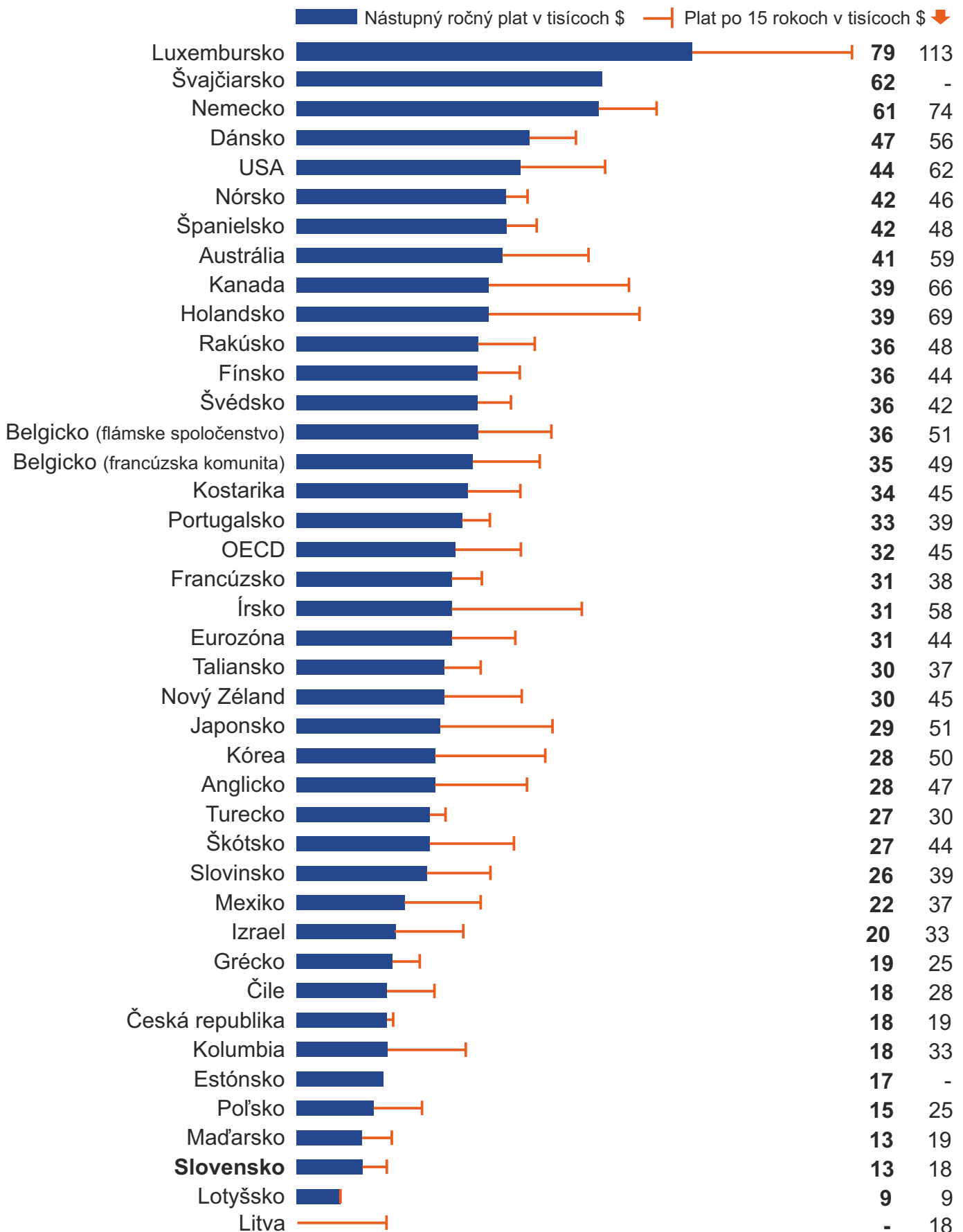
Počet zamestnancov a priemerné mzdy (€) na verejných vysokých školách za I. polrok 2018

Kategórie	PEPZ	MP spolu	priemerná mzda
Vysokoškolské vzdelávanie	14 858	108 996 667	1 222,62
Výskum a vývoj	3 771	31 921 558	1 410,72
Študentské domovy	1 387	6 333 155	760,95
Študentské jedálne	379	1 716 451	754,41
Vysoká škola spolu	20 590	150 778 285	1 220,48
Vysokoškolskí učitelia	9 570,30	88 341 666	1 538,46
Profesor	1 426	19 328 647	2 258,91
Docent	2 489	25 583 777	1 713,19
Odborný asistent	5 185	40 301 909	1 295,43
Asistent	267	1 863 949	1 161,77
Lektor	203	1 263 384	1 038,28
Výskumní a umeleckí zamestnanci	1 454	11 081 261	1 270,11
Nepedagogickí zamestnanci VŠ	9 566	51 355 358	894,79
Odborní zamestnanci	2 110	11 944 305	943,28
Administratívni zamestnanci	3 205	21 980 727	1 142,86
Prevádzkoví zamestnanci	2 462	9 328 474	631,39
Zamestnanci študentských domovov	1 377	6 253 801	757,04
Zamestnanci študentských jedální	410	1 848 051	750,32

Porovnanie priemernej mzdy (€) na verejných vysokých školách za I. polrok 2017 a I. polrok 2018

	priemerná mzda		rozdiel (€)
	I. polrok 2017	I. polrok 2018	
Vysokoškolské vzdelávanie	1 145,76	1 222,62	76,90
Výskum a vývoj	1 332,24	1 410,72	78,50
Študentské domovy	712,15	760,95	48,80
Študentské jedálne	721,79	754,41	32,60
Vysoká škola spolu	1 143,43	1 220,48	77,10
Vysokoškolskí učitelia	1 438,11	1 538,46	100,40
Profesor	2 097,32	2 258,91	161,60
Docent	1 615,74	1 713,19	97,50
Odborný asistent	1 209,97	1 295,43	85,50
Asistent	1 029,61	1 161,77	132,20
Lektor	996,56	1 038,28	41,70
Výskumní a umeleckí zamestnanci	1 187,31	1 270,11	82,80
Nepedagogickí zamestnanci VŠ	841,35	894,79	53,40
Odborní zamestnanci	880,91	943,28	62,40
Administratívni zamestnanci	1 083,85	1 142,86	59,00
Prevádzkoví zamestnanci	588,09	631,39	43,30
Zamestnanci študentských domovov	709,29	757,04	47,80
Zamestnanci študentských jedální	711,98	750,32	38,30

Koľko zarábajú učitelia?

Zdroj: <https://www.bild.de/politik/inland/politik-inland/oecd-bildungsstudie-krass-wie-viel-unsere-lehrer-verdienen-57181940.bild.html>

Dôležitosť zavedenia školskej sociálnej práce do našich škôl

ABSTRACT

Moravík L., 2018: The importance of introducing school social work into our schools.

The contribution is devoted to Slovakia relatively little known area of school social work and the work of a school social worker in Primary and Secondary schools. The main objective of school social work is to increase the quality of pupils' lives, to respect the individuality of each pupil, and at the same time to develop its full potential. The aim of school social work is also to strengthen the family and ensure open communication between the pupil, the parent and the school. The work of a school social worker is quite common abroad, and the increase in socio-pathological phenomena at our schools would be desirable in Slovakia.

Keywords:

school social education, social worker, family/parenting/, school, sociopathological phenomena

Školská sociálna práca má svoje korene v Amerike. Podľa Duppera (2002) prvé zmienky o školskej sociálnej práci pochádzajú z rokov 1906 a 1907, keď začali pôsobiť prví školskí sociálni pracovníci, a to v mestách New York, Boston a Hartford. V roku 1913 mestá Hartford a New York začali tieto aktivity financovať. Počiatky školskej sociálnej práce mali podobu tzv. navštevujúcich učiteľov. Chodili priamo do rodín žiakov a tiež intenzívne spolupracovali s ostatnými kolegami. Postupy, ktoré aplikovali, sa odrazili aj v neskoršej školskej sociálnej práci a zachovali sa dodnes.

Kelly et al. (2010) uvádzajú, že školskí sociálni pracovníci sa združili v roku 1921 do Národnej asociácie navštevujúcich učiteľov (National Association of Visiting Teachers), až z uvedenej asociácie vznikla v roku 1955 Národná asociácia sociálnych pracovníkov (National Association of Social Workers). Asociácia fungovala ako hlavný propagátor školskej sociálnej práce, a to do 90. rokov, keď vznikla Americká asociácia školskej sociálnej práce (School Social Work Association of America). V roku 1923 Commonwealth Fund mesta New York chcel zvýšiť viditeľnosť školskej sociálnej práce, a preto začal poskytovať financie na program prevencie kriminality mladistvých. Program tiež

zahŕňal pôsobenie 30 školských sociálnych pracovníkov v 20 vidieckych a mestských komunitách naprieč USA. V rokoch 1945 – 1959 sa U. S. Office of Education zamerala na profesijnú stránku realizácie školskej sociálnej práce. Workshop, ktorý prebehol v roku 1969 na Pensylvánskej univerzite, niesol názov Social Change and School Social Work (Sociálna zmena a školské sociálnej práce). Výstupom z tohto workshopu bola publikácia The School in the Community (Škola v komunite).

V 70. rokoch bola zvolaná prvá konferencia na tému školskej sociálnej práce a tiež sa vypracovali prvé štandardy. V týchto rokoch začali Allen a Meares (1977) poukazovať na to, že hoci povedomie o prevencii a makroúrovni sociálnej práce existuje, služby, ktoré poskytujú školskí sociálni pracovníci, sú zamerané hlavne individuálne. V 90. rokoch robili Allen a Meares výskum, pri ktorom zistili, že školskí sociálni pracovníci vní-

kým na jednotlivcov a malé skupiny. Aj posledné dostupné výsledky z veľmi obsiahleho výskumu o školských sociálnych pracovníkoch a ich práci za takmer desať rokov potvrdili skutočnosť, že pracovníci sa zameriavajú predovšetkým na aktivity, ktoré ovplyvňujú rizikové faktory jednotlivca a často dokonca ani nesúvisia s kontextom prirodzeného usporiadania školy, neberú do úvahy triedu. Školskí sociálni pracovníci poskytujú poradenstvo a intervenciu zameranú predovšetkým na jednotlivcov a malé skupinky. Táto štúdia potvrdila trvalé zameranie služieb poskytovaných v rámci školskej sociálnej práce skôr na rizikové faktory jednotlivcov ako úzkosť, depresia, pozornosť, nedostatok sociálnych zručností a pod.

Školská sociálna práca a školský sociálny pracovník

Podľa Ondrejkooviča (2014) na dosiahnutie toho, aby sa žiaci cítili v škole dobre

majú svoju úlohu ako veľmi autonómnu a zároveň ovplyvnenú predovšetkým tým, že musia poskytovať krízovú intervenciu jednotlivým študentom. Problematikou prístupu sa zaoberal aj Astor in Kelly (2010). V štáte Illinois bola pri skúmaní stavu školskej sociálnej práce a prístupu pracovníkov zistené, že drvivá väčšina pracovníkov hovorí, že ich hlavnou náplňou práce je poradenstvo a iné intervencie zamerané predovšet-

a aby naplno rozvíjali svoje možnosti a kompetencie, je potrebné, aby s nimi okrem učiteľov pracovali iní odborníci. Preto hlavne v zahraničí je bežnou súčasťou školy výchovný poradca a školský psychológ. Realita, s ktorou sa môžeme na niektorých základných školách stretnúť, nám poukazuje na to, že sociálnopatologické javy sú medzi deťmi a mládežou veľmi rozšírené. Zarážajúce je, že sa objavujú už u čoraz mladších

detí. S vplyvom médií a s rozvojom informačno-komunikačných technológií sa objavujú stále nové sociálne problémy, ktoré zabraňujú tomu, aby sa žiaci mohli v škole plnohodnotne venovať štúdiu. Bezprostredne medzi tieto súčasné sociálne problémy môžeme zaradiť počítačové šikanovanie (kyberšikana) a rizikové správanie na internete, ktoré navyše ohrozuje zdravý psychický vývin detí.

Učitelia bývajú zaneprázdnení množstvom úloh a povinností a je samozrejmé, že sa nestihajú venovať všetkým oblastiam. Odborníci v zahraničí si už dávno uvedomili, že treba rozšíriť multidisciplinárny tím v školskom prostredí. Preto hlavne v USA a Nemecku je súčasťou moderného školského systému aj školská sociálna práca.

Hlavným cieľom školskej sociálnej práce je zvyšovať kvalitu života žiakov, rešpektovanie individuality každého žiaka, ale zároveň snaha o rozvíjanie jeho plného potenciálu. Bežnou súčasťou je orientácia na zvládanie záťažových situácií v školskom i mimoškolskom prostredí. Na Slovensku sociálna práca v školskom prostredí ešte nie je veľmi známa ani rozšírená, aj keď v minulosti sa už aj u nás realizovali rôzne projekty, ktoré vychádzali z princípov školskej sociálnej práce. Dôvodom sú hlavne chýbajúce finančné prostriedky. Niekedy školy nemajú finančné prostriedky ani na platy učiteľov a pomôcky pre žiakov. Náš školský systém sa nemôže porovnávať s vyspelými štátmi OECD, kde finančné prostriedky na školstvo tvoria nepomerne vyššie percento HDP.

V zahraničí je úlohou školského sociálneho pracovníka plnohodnotne spolupracovať s učiteľmi, výchovnými poradcami, so školskými psychológmi, ale hlavne so žiakmi a ich rodičmi. Školský sociálny pracovník sa venuje rôznym preventívnym aktivitám, ktoré predchádzajú rizikovému správaniu detí. Cieľom školského sociálneho pracovníka je taktiež posilňovať rodinu a zabezpečovať otvorenú komunikáciu medzi žiakom, rodičom a školou.

V súčasnosti na Slovensku absentuje profesia školský sociálny pracovník. Táto profesia vo vyspelých štátoch už funguje niekoľko rokov a dôvod, prečo vytvorí túto pozíciu aj u nás, je prostý. Sociálny pracovník by predstavoval prvý kontakt v riešení problémov v škole. Niekoľko základných škôl na Slovensku sa v súčasnosti snaží presadiť túto pozíciu do praxe. Spomínaná snaha má pozitívny ohlas. Podľa Hroncovej (2009) prudký nárast spoločensky nežiaducich javov, hlavne sociálnopatologických, povzbudila zavedenie profesie sociálneho pedagóga, ktorú odporučila aj OECD už v roku 1994. Na Slovensku patrí školský

sociálny pedagóg do výchovného systému, hlavne poradenstva. Legislatíva umožnila pôsobenie školských sociálnych pracovníkov od roku 2008 v zákone číslo 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní. Bakošová (2005) vidí ako najvýznamnejšiu činnosť sociálneho pracovníka v škole prevenciu sociálnopatologických javov. Medzi kompetencie sociálneho pracovníka zaraďujeme prevenciu, poradenstvo, manažment a edukačnú kompetenciu. Hlavným cieľom školského sociálneho pracovníka by mala byť spolupráca so zamestnancami školy, posilňovať rodiny žiakov a zabezpečovať otvorenú komunikáciu medzi školou, žiakom a rodičom.

Vývoj školskej sociálnej práce na Slovensku

S termínom školský sociálny pracovník sa v slovenskom prostredí v praxi sociálnej práce ani v odbornej literatúre bežne nestretáme. Školská sociálna práca je v našom prostredí skôr abstraktný, doteraz dostatočne neprebádaný pojem. Počiatkom diskusií o zavedení pozície školského sociálneho pracovníka predchádzala činnosť Mgr. Petra Lengyela v Považskej Bystrici, ktorý v roku 2001 analyzoval školské prostredie z pohľadu sociálnej práce a nárastu problematiky týkajúcej sa sociálnopatologických javov. Výsledky týchto aktivít sa stali reálnym podkladom na uskutočnenie projektu školskej sociálnej práce v Považskej Bystrici. V rámci tohto projektu bol v školskom roku 2006/2007 zavedený do štátnej základnej školy v Považskej Bystrici a tiež do cirkevnej školy v Trnave prvý školský sociálny pracovník.

Koscúrová (2013) uvádza, že aktuálne už prebieha odborná diskusia zameraná

na vytvorenie efektívneho konceptu sociálneho pracovníka pre rezort školstva a tiež diskusia venovaná zmapovaniu potrebnosti a záujmu o zavedenie pozície školského sociálneho pracovníka do základných škôl v Slovenskej republike. Za prelomové obdobie možno považovať rok 2013, keď sa téme školský sociálny pracovník venovalo vydanie česko-slovenského odborného časopisu Sociálna práca.

V minulosti v rôznych organizáciách pracovali ľudia iba jedného typu vzdelania (napr. nemocnice alebo domovy dôchodcov) so zdravotníckym a s lekárskeým vzdelaním. Táto skutočnosť výrazne ovplyvňovala postoj pracovníkov

k pacientom a tiež to, ako sa pacienti a klienti v týchto zariadeniach cítili. Keď v zariadeniach typu domovy dôchodcov a liečebne pre dlhodobu chorých začali pracovať sociálni pracovníci, výrazne to ovplyvnilo vnútornú klímu organizácie a tiež to, ako sa klienti či pacienti týchto zariadení cítili pri pobyte alebo počas liečenia.

Podľa Prúchu (2009) práca pedagóga a sociálneho pracovníka má mnoho spoločných prvkov. Práca sociálneho pracovníka obsahuje výchovný postoj ku klientom. Tieto profesie sa vhodne dopĺňajú. Práca súčasných pedagógov je s ohľadom na vývoj spoločnosti v mnohom náročnejšia ako v minulosti. Na pedagógov sa kladú väčšie nároky spolu s povinnosťou celoživotného vzdelávania. Pre meniacu sa generáciu detí je nutné vytvoriť, resp. zmeniť vzdelávacie praktiky pedagógov. V štúdiu Allena a Mearesa (1994) sú uvedené podrobné zistenia o potrebnosti prepojenia medzi odborníkmi. Spomínaní autori publikovali vo svojej práci výskum v USA, ktorý

uskutočnila národná štúdia National Study of Entry – Level Tasks. V nej sa zistilo, že pedagogickí profesionáli sú často školení v izolácii od iných odborníkov, čo má negatívne vplyvy v praxi. Vychádzajúc z výsledkov štúdie je potrebné zlepšiť prepojenie a fungovanie všetkých školských profesionálov a odstrániť bariéry medzi nimi. V zahraničí to už takto funguje niekoľko rokov a prináša to pozitívne výsledky. Sociálny pracovník síce nemôže pracovať ako školský psychológ a suplovať jeho pracovnú náplň. Môže však byť vhodným sprostredkovateľom medzi deťmi, ich rodinou a odborníkmi špecialistami. Primeranými, už známymi postupmi by mohol odhaliť problém a koordinovať odstránenie jeho príčin.

Úlohy školského sociálneho pracovníka na školách

Sociálny pracovník na základnej alebo strednej škole by v rámci legislatívnych možností mohol plniť variabilné množstvo úloh, ktoré by sa dali do jeho pracovnej náplne presne vymedziť podľa potrieb konkrétnej školy. Školský sociálny pracovník s odborným, ale súčasne aj iným ako pedagogickým vzdelaním môže priaznivo pôsobiť na klímu školy. Mohol by pôsobiť ako styčný bod medzi školou, verejnosťou a odborníkmi. Činnosti a úlohy, ktoré by mohol vykonávať školský sociálny pracovník, sú rozmanité. V rámci svojich kompetencií by mohol prevziať zodpovednosť za nepedagogický personál školy a dobrovoľníkov. Svoje vzdelanie a skúsenosti by mohol využiť v oblasti personálneho manažmentu, plánovania, prognostiky, zlepšovania pri budovaní vzťahov a celkovej klímy v škole.

Ďalšou úlohou školského sociálneho pracovníka môže byť zabezpečenie individuálneho poradenstva členom rodiny, organizovať osobné konzultácie s odborníkmi, zabezpečovať prípravu na bezproblémový prechod žiaka napríklad zo základnej na strednú školu. Sociálny pracovník by mohol koordinovať a uľahčovať komunikáciu medzi rodinami a školou. V prípade potreby by tiež mohol organizačne zabezpečiť vhodnú mediáciu pri riešení vznikajúceho konfliktu medzi rodinou a pracovníkmi školy. Ak sa rodičia stretnú s príznakmi šikany, mali by sa poradiť s triednym učiteľom, so školským metodikom prevencie, s riaditeľom školy. Spoluprácu by mal niekto koordinovať, v prípade základnej školy by to mohol vykonávať školský sociálny pracovník. Ak by bol školský sociálny pracovník aj vyškolený mediátor, môže stretnutie problémovej skupiny koordinovať aj sám. V opačnom prípade môže takéto stretávanie sám iniciovať a organizovať, zabezpečiť vhodného mediátora. Ďalšou možnosťou uplatnenia školského sociálneho pracovníka je koordinácia spolupráce osobných asistentov detí s pracovníkmi

školy. Niektorí rodičia nemajú informácie o možnosti využitia práce osobného asistenta. Základnú školu môžu navštevovať tiež deti cudzincov, ktorí majú legálny pobyt na území SR. Pracovníci školy spolu so sociálnym pracovníkom by mohli obsiahnuť aj túto oblasť. Poskytovali by odborné pedagogické a sociálne poradenstvo, kontakty. Sociálny pracovník by mohol organizovať prácu na školskom časopise. Pri týchto aktivitách je dobré dať čo najväčší priestor samotným deťom, ale pod dohľadom a za pomoci pracovníka školy. Kvalitný školský časopis je vhodným zdrojom informácií pre mimoškolskú verejnosť. Školský sociálny pracovník by mohol mať na starosť schránku dôvery, voľne prístupnú všetkým žiakom školy. Podnety z tejto schránky by mohol vyhodnocovať a zachytené problémy riešiť v spolupráci s kolegami. Jednou z aktivít školského sociálneho pracovníka by mohlo byť prezentovanie zámerov školy širokej verejnosti. Organizácia, akou je škola, môže o svojich zámeroch informovať formou tlačových správ a novinových článkov.

Ďalej by sa sociálny pracovník mohol zaujímať, ako pre svoju školu získať finančné prostriedky na vzdelávacie projekty, a to nielen písaním projektových zámerov na štrukturálne fondy. Keď organizácia získa dotáciu z európskych fondov, je tento úspech spojený so zložitou administratívou a s písaním monitorovacích správ. Peniaze z fondov EÚ sa poskytujú napríklad len na časť projektu, zvyšok si musí organizácia dofinancovať z iných zdrojov. Z uvedených dôvodov sa čerpanie peňazí z európskych fondov nestalo v príspevkových organizáciách príliš využívané a obľúbené. Školský sociálny pracovník by sa mohol venovať oslovovaniu a získavaniu peňazí na vzdelávacie projekty a ďalšie potreby od sponzorov pomocou fundraisingu.

Pod vedením školského sociálneho pracovníka by škola mohla nadviazať spoluprácu s niektorou neziskovou organizáciou, ktorá sa zameriava na vytváranie vzdelávacích projektov. Škola ako príspevková organizácia môže vyvíjať svoje vlastné aktivity smerom k existujúcim neziskovým organizáciám a občianskym združeniam. Školy môžu založiť vlastné občianske združenie, ktoré by získavalo dary pre školské potreby. Vo všetkých týchto aktivitách by škola mohla využívať znalosti školského sociálneho pracovníka.

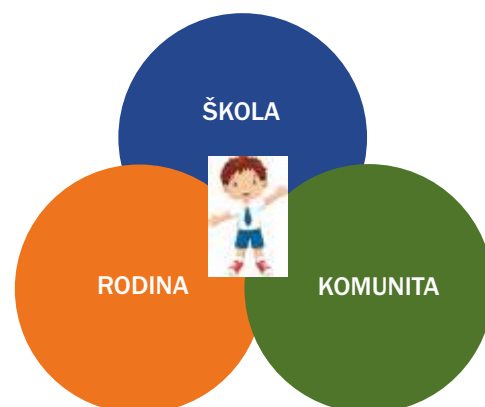
Najvýznamnejšou a hlavnou úlohou školského sociálneho pracovníka by však mala byť prevencia sociálnopatologických javov. Tieto javy existujú už dlho a vyskytujú sa na mnohých školách. Školský sociálny pracovník mení uhol pohľadu problémov, pôsobí ako prostredník – sprevádza pri výskyte a riešení

problémových situácií (Baková – Haburajová Ilavská, 2018). Domnievam sa, že neexistuje škola, kde by sa šikanie, záškoláctvo, drogy a násilie v nejakej podobe nevyskytli. Úlohou školského sociálneho pracovníka by podľa vzoru zahraničia bola aj starostlivosť o zdravý životný štýl. Konzultácie a poradenstvo s majiteľmi školských bufetov a prevádzkovateľmi potravinových a nápojových automatov na školách. Nezastupiteľná úloha školského sociálneho pracovníka by bola v prevencii a odhaľovaní šikany, spolupráca so sociálnym kurátorom a s políciou.

V súčasnej generácii detí a žiakov je badateľný nárast sociálnopatologických javov. Zapríčinené to je hlavne nedostatočnou pozornosťou rodičov pri výchove detí, poklesom autority pedagógov na školách a malým množstvom voľnočasových aktivít, ktoré by mohli deti a žiaci vykonávať. Podľa Lengyela (2014) školský sociálny pracovník by mal dbať hlavne na tieto úlohy: zdravý životný štýl žiakov, upevňovanie vzťahov vnútri ško-

Priesečník školskej sociálnej práce

ly, vplývať na pozitívnu atmosféru, spoluprácu v rámci verejnosti a širšieho prostredia, zefektívniť spoluprácu školy s hasičmi, so záchranármi a s políciou, získavanie finančných prostriedkov.

Vidrová (2010) vidí pôsobenie školského sociálneho pracovníka priamo v prostredí školy. Jeho hlavnou náplňou je poznať školské prostredie a priaznivo naň pôsobiť. Okrem toho by mal poznať všetky problémy, ktoré majú žiaci a ich rodičia, učitelia a iní zamestnanci školy. Školský sociálny pracovník pôsobí ako pomocník, neznámkuje a nehodnotí žiakov, nedáva im domáce úlohy ani iné povinnosti.

Problémy stretávajú každého človeka. Pre žiakov je niekedy vyriešenie problému namáhavé a hlavne preto školský sociálny pracovník pokladá problémy za normálnu a bežnú súčasť svojej práce. Je v škole najmä preto, aby deťom, mládeži a ich rodinám s problémami pomohol. Svojimi aktivitami a úlohami tak môže pôsobiť na vnímanie školy jej žiakmi. Pokúša sa vytvárať v škole priateľskú atmosféru a tým znižovať výskyt takých javov, ako je záškoláctvo, agresivita a šikanovanie (Ondrejko, 2014).

Pre zavedenie pozície školského sociálneho pracovníka je potrebné aj isté technické zabezpečenie. Lengyel ako vhodné pracovné prostredie školského sociálneho pracovníka navrhuje miestnosť v časti školy, kde je jednoduchý prístup pre väčšinu žiakov a pedagógov, teda nie je nutné prichádzať zvonku, nie je nutné prechádzať cez zamknuté dvere a požadovať od tretej osoby prístup. Školský sociálny pracovník by mal sídliť v časti, kde je možné kedykoľvek počas vyučovania prísť. Príchod pre rodičov, prípadne ľudí nepôsobiacich v škole nie je nutné špeciálne upravovať, avšak vhodné sú smerové navádzacie tabule.

Miestnosť školského sociálneho pracovníka by mala mať dvere s obmedzenou priepustnosťou zvuku na zabezpečenie dôvernosti rozhovorov. V miestnosti by sa mali nachádzať skrine na materiál potrebný na výkon práce, na evidenciu a literatúru. V miestnosti by sa mal nachádzať pracovný stôl, miesto pre sociálneho pracovníka a taktiež dve ďalšie miesta. Súčasťou miestnosti by mala byť aj školská lavica s dvoma stoličkami. Nie nutnosťou, avšak výhodou je aj jedna sedačka, hlavne kvôli miestam na sedenie pre viac detí. Miestnosť by mala byť vybavená zásuvkou umožňujúcou pripojenie na internet, tlačiarňou na tlač dokumentov a počítačom. Čas, keď by mal byť sociálny pracovník k osobnej dispozícii pre žiakov a učiteľov, by mal byť hlavne v čase vyučovania a v čase po vyučovaní, teda zhruba od 7.30 do 16.00. Pre rodičov pripadá možnosť osobného podania podnetu počas prestávok a po vyučovaní. Aktívna činnosť s deťmi i učiteľmi by sa vykonávala po

čas vyučovania – napríklad necvičiaci žiaci na hodinách TV, učitelia počas voľnej hodiny, spoločné hodiny s pedagógmi na triednických hodinách, etike, náboženstve a občianskej výchove. Taktiež po vyučovaní.

Bariéry rozvoja školskej sociálnej práce na Slovensku

V súčasnosti je na Slovensku zaznamenaná narastajúca potreba školskej sociálnej práce. Dôvodom je hlavne to, že generácia detí sa mení a pedagógovia nie sú schopní reagovať na zmeny správania žiakov. Táto problematika absenteje aj v odbornej literatúre. Štát sa touto problematikou veľmi nezaobrá. Domnievam sa, že školská reforma nereaguje na zmeny v správaní žiakov a potrebu školského sociálneho pracovníka. V zahraničí hlavne vo vyspelých štátoch počiatky školskej sociálnej práce siahajú, ako som uviedol, na začiatok 20. storočia. V týchto krajinách je činnosť školského sociálneho pracovníka bežná a účinná. Súčasní pedagógovia sa v každodennej praxi stretávajú nielen s tradičnými problémami, ako je agresivita, rôzne poruchy učenia, ale tiež s neštandardnými situáciami, ktorých počet neustále narastá. Na problémy je nutné neustále upozorňovať. Bariéry rozvoja školskej sociálnej práce vidím hlavne v štáte, ktorý nezohľadňuje tieto špecifické problémy, a tak ani veľmi nemá záujem vytvárať pozície školského sociálneho pracovníka. Dôvod predstavujú hlavne chýbajúce finančné prostriedky. Školy, pedagógovia a sociálni pracovníci musia v prvom rade apelovať a neustále vyvíjať spoločenský tlak na vytváranie takejto pozície. Je potrebné diskutovať aj so širokou verejnosťou, pretože bez spoločenskej objednávky sa pozícia školského sociálneho pracovníka zavedie len ťažko.

Mgr. Ladislav Moravík, DiS.,
VŠZaSP sv. Alžbety Bratislava
Foto: Samphotostock

Literatúra:

- ALLEN-MEARES, P. 1994 Social Work Services in Schools, [online]. Dostupné na internete: <https://academic.oup.com/sw/article-abstract/39/5/560/1892309/Social-Work-Services-in-Schools-A-National-Study>
- BAKOŠOVÁ, Z. – et al. 2005. Sociálna pedagogika pre sociálne a pedagogické akadémie a kultúrne akadémie. Bratislava: Mladé letá. 198 s. ISBN 809-68-437-53
- BAKOVÁ, D. – HABURAJOVÁ ILAVSKÁ, L. 2018. *Supervision as a Method for Activating and Improving the Work of Social Workers and Social Teachers in Practice*. 2018. Prague: Hnutí R – The R – Movement, 2018. ISBN 978-80-867 98-69-1

DUPPER, D. R. 2002. *School Social Work: Skills and Interventions for Effective Practice*. New Jersey: John Wiley and Sons. ISBN 978-0471395713

HRONCOVÁ, J. 2009. *Sociálna pedagogika*. Vývoj a súčasný stav, Banská Bystrica : Pedagogická fakulta UMB. 198 s. ISBN 978-80-8083-819-5.

KELLY, M. S. et al. 2010. *School Social Work: An Evidence – Informed Framework for Practice*. New York: Oxford University Press, Inc. 278 s. ISBN 978-0199357567.

KOSCÚROVÁ, Z. 2013. *Diskutujme, polemizujme, no pokúsme sa predovšetkým koncepčne riešiť profesiu sociálneho pracovníka v rezorte školstva*. Sociálna práca/ Sociálna práca, roč. 2013, č. 2, 26 s. ISSN:1213-6204

LENGYEL, P. 2014. *Školská sociálna práca*. [online]. Dostupné na internete: <http://edusmile.sk/wp-content/uploads/2016/08/C5%A0kolsk%C3%A1-soc.pr%C3%A1ca.pdf>.

ONDREJKOVIČ, P. 2014. *Proces socializácie a výchova v škole*. Sociálna pedagogika, 2014, č. 2. [online]. ISSN 1805-8825. Dostupné na internete: http://so.ced.cz/wp-content/uploads/2014/05/STUDIE_Proces-socializacie-a-vychova-v-skole.pdf.

PRŮCHA, J. 2009. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál. 936 s. ISBN 978-80-7367-546-2

VIDROVÁ, A. 2010. *Úloha školského sociálneho pedagóga v školách*. [online]. Dostupné na internete: <http://www.prohuman.sk/pedagogika/ulohaskolskeho-socialneho-pedagoga-v-skolach-jeho-preventivna-cinnost-a-praca-s-detmi-zo-soc-znevychod-prostredia>

ABSTRAKT

Moravík L., 2018: Dôležitosť zavedenia školskej sociálnej práce do našich škôl.

Príspevok sa venuje na Slovensku pomerne málo známej oblasti školskej sociálnej práce a pôsobeniu školského sociálneho pracovníka na základných a stredných školách. Hlavným cieľom školskej sociálnej práce je zvyšovanie kvality života žiakov, rešpektovanie individuality každého žiaka a zároveň snaha o rozvíjanie jeho plného potenciálu. Cieľom školskej sociálnej práce je taktiež posilňovať rodinu a zabezpečovať otvorenú komunikáciu medzi žiakom, rodičom a školou. Práca školského sociálneho pracovníka je v zahraničí bežná a pri náraste sociálnopatologických javov na našich školách by bola žiaduca aj na Slovensku.

Kľúčové slová:

školská sociálna práca, sociálny pracovník, rodina, škola, sociálnopatologické javy

Recenzenti: R. Kubovčíková, M. Matulčíková

REKREAČNÉ ZARIADENIA OZ PŠAV NA SLOVENSKU

CROCUS – KEŽMARSKÉ ŽĽABY A ČINGOV

PONUKA REKREAČNÝCH POBYTOV V ČASE JESENNÝCH A ZIMNÝCH PRÁZDNIN 2018 – 2019

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku organizuje rekreačné pobyty v čase jesenných a zimných školských prázdnin vo svojich rekreačných zariadeniach v Kežmarských Žľaboch a v Čingove.

Informácie o rekreačných pobytoch, rekreačných zariadeniach, cenníky a tlačivá objednávok nájdete v priebehu celého roka aj na webovej stránke zväzu: www.ozpsav.sk – rekreácie.

Člen OZ PŠaV, jeho manžel, manželka a nezaopatrené deti platia nižšiu cenu za poukaz ako nečlenovia. Odborový zväz na rekreačné pobyty vo svojich zariadeniach poskytuje členom zvä-

zu a ich nezaopatreným deťom dotáciu vo výške 20,40 € na pobyty v trvaní 6 nocí, vo výške 17,00 € na 5 nocí, vo výške 13,60 € na 4 noci a vo výške 10,20 € na 3 noci, ktorá je už odrátaná z ceny poukazu.

Dotácia bude poskytnutá len na základe potvrdenia členstva predsedom ZO OZ PŠaV (čitateľná pečiatka a podpis predsedu) na tlačive „Oznámenie o zaplatení“ a na poukaze.

Na pobyty sa prednostne zaraďujú členovia OZ PŠaV na Slovensku. Objednávky posielajte písomne alebo e-mailom priamo na adresu rekreačného zariadenia (RZ).

Použite naše tlačivo „Objednávka na rekreačný pobyt do RZ...“ (je aj na webovej stránke zväzu). V objednávke treba uviesť všetky údaje, termín pobytu – aj alternatívu, počet osôb, presnú adresu bydliska, názov a presnú adresu ZO OZ PŠaV, meno predsedu, jeho telefón alebo e-mail.

Objednávateľ je povinný včas oznámiť zariadeniu každú zmenu v obsadzovaní už pridelených miest, aby sa predišlo zbytočným nedorozumeniam, prípadne plateniu storna a aby sa voľné poukazy mohli poskytnúť iným záujemcom.

RZ pošle objednávateľovi tlačivo „Oznámenie o zaplatení“, kde sú uvedené informácie o cene poukazov a spôsobe platby. Pre overenie správnosti výpočtu ceny poukazov je nevyhnutné, aby členstvo v OZ PŠaV potvrdila príslušná ZO, výnimočne rada ZO, ktoré zodpovedajú za správne vyplnenie tlačiva, výpočet ceny poukazu a za oprávnenosť poskytnutia dotácie (čitateľná pečiatka ZO a podpis predsedu). Neoprávnené vyplatená dotácia sa musí vrátiť. V prípade nedorozdržania termínu zaplatenia poukazov môžu byť poukazy pridelené iným záujemcom.

RZ posielajú poukazy priamo na adresu objednávateľa až po doručení tlačiva „Oznámenie o zaplatení“. Každá osoba, teda aj dieťa, musí mať vlastný poukaz. Osoba, ktorá má nárok na dotáciu alebo na nižšiu cenu, musí mať poukaz správne vyplnený, s vyznačeným členstvom a potvrdený príslušnou ZO OZ PŠaV, výnimočne radou ZO OZ PŠaV (čitateľná pečiatka ZO a podpis predsedu). Poukaz sa musí odovzdať pri nástupe na pobyt.

UPOZORNENIE:

Rekreačné zariadenia možno využívať celoročne na individuálne aj kolektívne pobyty, výlety, rôzne školenia, porady, semináre, na lyžiarske zájazdy, školy v prírode a iné akcie.

Objednávky posielajte priamo do RZ. Použite naše tlačivo objednávky, ktoré nájdete na webovej stránke OZ PŠaV – www.ozpsav.sk – rekreácie – Objednávka na akcie a pobyty mimo školských prázdnin.

Ponuku pobytoch vypracovala:
Ing. Dana Peťková, špecialistka na rekreácie a EXOD
Foto: Samphotostock,
archív OZ PŠaV, Ing. Martin Dubecký

Rekreačné zariadenie OZ PŠaV - CROCUS
Kežmarské Žľaby 12, 059 60 Tatranská Lomnica

č. tel.: 052/44 68 165, 0911 273 488
e-mail: rzcrocus@stonline.sk

Rekreačné zariadenie sa nachádza asi 4 km od Tatranskej Lomnice v peknom, tichom prostredí Belianskych Tatier. **Doprava:** vlakom alebo autobusom do Popradu, Tatranskej Lomnice a Starého Smokovca a odtiaľ autobusom do Kežmarských Žľabov (Tatranská Lomnica – Tatranské Matliare – Biela Voda – Kežmarské Žľaby) smer na Ždiar a Tatranskú Javorinu alebo z Kežmarku do Starej Lesnej a odtiaľ do Kežmarských Žľabov smer na Ždiar a Tatranskú Javorinu. Zastávka Kežmarské Žľaby je priamo pred zariadením, kde je aj parkovisko. Dopravu si hradí účastník. **Ubytovanie:** v zariadení sú dvojposteľové izby so sociálnym zariadením a bunky, v jednej bunke je jedna dvojposteľová izba a jedna dvojposteľová izba s prístelkou a sociálne zariadenie. V každej izbe je chladnička, TV a WI-FI. V RZ je bar a spoločenská miestnosť s televízorom. Rekreační majú k dispozícii stôl na stolný tenis, rôzne spoločenské hry a športové náradie. V areáli je ohnisko na opekanie, športové a detské ihrisko. Budova je chodbou prepojená s budovou Vzdelávacieho centra a centra pre regeneráciu pracovnej sily, kde je wellness centrum (bazén s protiprúdom, vírivky, suchá a parná sauna, služby maséra). Vstup do fitness je zdarma. **Nástup na pobyt je po 14.00 h, odchod do 10.00 h.** **Stravovanie:** plná penzia, deti do 12 rokov poberajú jednotne detskú stravu – nižšia cena poukazu. Pobyt sa začína večerou a končí raňajkami s obedovým balíčkom. **V cene poukazu je:** ubytovanie a plná penzia (podmienka na čerpanie dotácie), vo vianočnom pobyte (slávnostné menu) je cena zvýšená o 10 € pre osoby od 12 rokov a o 5 € pre deti do 12 rokov a v silvestrovskom pobyte (slávnostné menu) je cena zvýšená o 20 € pre osoby od 12 rokov a o 10 € pre deti do 12 rokov, manipulačný poplatok vo výške 1,30 € a po-

ukážka do wellness centra (bazén, sauna, vírivka) na 1 hodinu, dospelý v hodnote 5 €; dieťa od 3 do 12 r. v hodnote 2,50 €; dieťa do 3 rokov zdarma. Prevádzkovateľ si vyhradzuje právo určiť typ sauny alebo vírivky podľa potreby (čistenie, výmena vody, poveternostné podmienky). Poukážku vydá recepcia pri nástupe na pobyt, termín vstupu treba dopredu objednať. V prípade, že na prístelke spí osoba staršia ako 12 rokov, zariadenie jej vráti 3 € za noc. **V cene poukazu nie je:** daň z ubytovania vo výške 1 € na osobu a noc, okrem osôb do 18 rokov, držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím aj jeho sprievodcu.

JESENNÉ PRÁZDNINY 2018

31. 10. 2018 – 4. 11. 2018

5-dňový pobyt s plnou penziou
 (4x ubytovanie a 4x plná penzia)

Cena poukazu pre člena
OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	98,70 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	70,20 €
jeho manžela/ku	112,30 €

Cena poukazu pre nečlena
OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	130,30 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	99,80 €

Objednávky: priamo v zariadení

Platba: poukazy musia byť zaplatené **do 22. 10. 2018.**

ZIMNÉ PRÁZDNINY 2018 – 2019

23. 12. 2018 – 28. 12. 2018

6-dňový pobyt s plnou penziou
(5x ubytovanie a 5x plná penzia)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **131,80 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **91,80 €**
jeho manžela/ku **148,80 €**

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **171,30 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **128,80 €**

28. 12. 2018 – 2. 1. 2019

6-dňový pobyt s plnou penziou
(5x ubytovanie a 5x plná penzia)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **141,80 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **96,80 €**
jeho manžela/ku **158,80 €**

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **181,30 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **133,80 €**

2. 1. 2019 – 7. 1. 2019

6-dňový pobyt s plnou penziou
(5x ubytovanie a 5x plná penzia)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **121,80 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **86,80 €**
jeho manžela/ku **138,80 €**

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov **161,30 €**
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov **123,80 €**

Objednávky: priamo v zariadení.

Platba: poukazy musia byť zaplatené **do 14. 12. 2018.**

**Vzdelávacie centrum a centrum
pre regeneráciu pracovnej sily (VCaCRPS)
Kežmarské Žľaby 12, 059 60 Tatranská Lomnica
č. tel.: 052/44 68 165, 0911 273 488,
e-mail: centrumzlaby@gmail.com**

Ponúkame tiež ubytovanie v apartmánoch Vzdelávacieho centra a centra pre regeneráciu pracovnej sily. Stravu si môžete objednať v RZ CROCUS. Budovy sú prepojené spojovacou chodbou. Informácie o zariadení a cenník nájdete na našej webovej stránke www.ozpsav.sk – rekreácie.

Objednávky posielajte na adresu VCaCRPS.

Rekreačné zariadenie OZ PŠaV ČINGOV

Čingov 143, pošta Smižany, 053 11 Smižany

č. tel.: 0918 901 773, e-mail: rz.cingov@atlas.sk

Rekreačné zariadenie sa nachádza asi 5 km od Spišskej Novej Vsi, v prekrásnom prostredí Slovenského raja. **Doprava:** individuálne autom alebo autobusom zo Spišskej Novej Vsi. Dopravu si hradí účastník. **Ubytovanie:** v 2-, 3-, 4-posteľových izbách s možnosťou prístelky. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie a rádio. Rekreatanti môžu využívať spoločenskú miestnosť a klubovňu s televízorom, vonkajší gril a detské preliezačky. Sauna alebo vírivka sú za úhradu podľa platného cenníka. Na spiestenie a spríjemnenie svojho pobytu majú hostia k dispozícii knižnicu, spoločenské hry, PC, WI-FI, stolný tenis a futbal, biliard, horské bicykle a iné športové náčinie. V okolí je dostatok možností na turistiku, bežky či lyžovanie v neďalekých lyžiarskych strediskách. **Nástup na pobyt je po 14.00 h, odchod do 10.00 h.** **Stravovanie:** zariadenie neposkytuje. Na individuálnu prípravu stravy môžu rekreatanti využiť kuchyňu, kompletne vybavenú riadom, sporákom, mikrovlnnou rúrou, umývačkou riadu, chladničkami a mrazničkou. V blízkosti RZ je tiež možnosť stravovania v reštaurácii Lesnica (asi 200 m), v hoteli Čingov (wellness) alebo na salaši (asi 500 m). **V cene poukazu je:** ubytovanie. V prípade, že na prístelke spí osoba staršia ako 12 rokov, zariadenie jej vráti 3 € za noc. **V cene poukazu nie je:** daň z ubytovania vo výške 0,50 € na osobu a noc (platí každá osoba: dieťa, ZŤP aj senior).

ZIMNÉ PRÁZDNINY 2018 – 2019

28. 12. 2018 – 2. 1. 2019

6-dňový pobyt (5x ubytovanie)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	48,00 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	43,00 €
jeho manžela/ku	65,00 €

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	72,50 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	65,00 €

JESENNÉ PRÁZDNINY 2018

31. 10. 2018 – 4. 11. 2018

5-dňový pobyt (4x ubytovanie)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	38,40 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	34,40 €
jeho manžela/ku	52,00 €

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	58,00 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	52,00 €

Objednávky: priamo v zariadení.

Platba: poukazy musia byť zaplatené **do 22. 10. 2018.**

3. 1. 2019 – 7. 1. 2019

5-dňový pobyt (4x ubytovanie)

Cena poukazu pre člena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	40,40 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	36,40 €
jeho manžela/ku	54,00 €

Cena poukazu pre nečlena

OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	60,00 €
jeho nezaopatrené deti od 3 do 12 rokov	54,00 €

Objednávky: priamo v zariadení.

Platba: poukazy musia byť zaplatené **do 14. 12. 2018.**

Na školách prebieha výučba zdravej sebadôvery

Súčasťou výučby na školách sa od apríla stávajú hodiny zdravej sebadôvery. Projekt sebadôvery Dove získal podporu psychológov a pedagógov a na bezplatné workshopy vedené odborníkmi na školskú psychológiu sa prihlasuje čoraz viac škôl.

Otázka zdravej sebadôvery detí a dospievajúcich je aktuálnou témou najmä v školskom prostredí. Denne sa s ňou stretávajú pedagógovia, školskí

pedagógov a zároveň možnosť realizovania workshopov na školách. Do škôl, ktoré sa stali súčasťou projektu, prichádza špeciálne vyškolený tím psychológov. „Stretávame sa s pozitívnymi reakciami od dievčat i od učiteľov a rodičov. Workshopy nie sú časovo náročné, predlžujeme ich však v prípade, ak je v skupine viac dievčat. Treba, aby každé z nich malo dostatočný priestor,“ tvrdí psychologička Andrea Antalová z Projektu sebadôvery Dove. Zároveň

psychológovia, ale i rodičia žiakov. Nespokojnosť s vlastným telom sa stáva bariérou v rozvíjaní vlastného potenciálu dieťaťa. Štúdie Dove dokazujú, že nespokojnosť dievčat s vlastným vzhľadom výrazne ovplyvňuje ich pocit šťastia. Až 8 z 10 dievčat nespokojných s vlastným telom priznalo, že sa vyhýba spoločenským aktivitám. Alarmujúce je tiež zistenie, že 7 z 10 dievčat nespokojných s vlastnou postavou sa vyhýba návšteve lekára alebo obmedzuje konzumáciu jedla.

Spoločnosť Dove s Projektom sebadôvery poskytuje podnetné zdroje pre

psychológovia, ale i rodičia žiakov. Nespokojnosť s vlastným telom sa stáva bariérou v rozvíjaní vlastného potenciálu dieťaťa. Štúdie Dove dokazujú, že nespokojnosť dievčat s vlastným vzhľadom výrazne ovplyvňuje ich pocit šťastia. Až 8 z 10 dievčat nespokojných s vlastným telom priznalo, že sa vyhýba spoločenským aktivitám. Alarmujúce je tiež zistenie, že 7 z 10 dievčat nespokojných s vlastnou postavou sa vyhýba návšteve lekára alebo obmedzuje konzumáciu jedla.

„Jediným drobným problémom na školách je vymedzenie priestoru v študijnom harmonograme, zatiaľ sa však vždy našiel záujem a potrebný čas na realizáciu,“ uzatvára Antalová. Projekt sebadôvery sa na školách stretáva s veľkým záujmom a už v septembri sa plánujú zapojiť ďalšie.

Viac informácií o možnosti prihlásenia tej vašej hľadajte na www.projektsebadovey.sk.

Aktuality zväzu

Ročník XXVII. ~ Číslo III
September 2018

Vydáva
Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Redakčná rada:
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.
– predseda redakčnej rady
PaedDr. Eva Klikáčová
Mgr. Renáta Kubovčíková
Mgr. Juraj Stodolovský
Mgr. Ing. František Šary
Ing. Ivan Šoš, PhD.

Redakcia:
Vajnorská 1, 815 70 Bratislava
telefón: +421 2 502 40 421
www.ozpsav.sk

Grafické spracovanie,
korektúra textov, tlač:
MUSICA LITURGICA, s. r. o.,
Bratislava

Distribúované pre členov
Odborového zväzu pracovníkov
školstva a vedy na Slovensku

Náklad: 3 400 ks

Príspevky posielajte e-mailom
na: haban@ozpsav.sk

Časopis vychádza v roku 2018 s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

ISSN 1338 – 7960

★ ★ ★
HOTEL
MOST SLÁVY
TRENČIANSKE TEPLICE

REHABILITAČNÉ POBYTY

REHABILITAČNÝ POBYT 3 DNI/ 2 NOCI

* DIEŤA DO 6 ROKOV NA PRÍSTELKE GRÁTIS
* HLAVNÁ SEZÓNA TRVÁ V ČASE 1. 6. – 30. 9. 2018

- Ubytovanie v dvojložkovej izbe štandard
- Polpenzia (raňajky formou bufetu, večere výberom z 3 – jedál)
- 1 x vstup do Hammamu (Kúpele Trenčianske Teplice a. s.)
- 1 x klasická masáž čiastočná
- 1 x rašelinový zábal
- Neobmedzený vstup do finskej a parnej sauny
- Neobmedzený vstup do hotelového bazéna
- Neobmedzený vstup do slender štúdia – rekondičné cvičiace stoly
- 10 % zľava na ala carte menu v hotelovej reštaurácii

Cena za pobyt/ 1 osoba	Hlavná sezóna	Mimosezóna
	129 €	109 €

REHABILITAČNÝ POBYT 4 DNI/ 3 NOCI

* DIEŤA DO 6 ROKOV NA PRÍSTELKE GRÁTIS
* HLAVNÁ SEZÓNA TRVÁ V ČASE 1. 6. – 30. 9. 2018

- Ubytovanie v dvojložkovej izbe štandard
- Polpenzia (raňajky formou bufetu, večere výberom z 3 – jedál)
- 1 x vstup do Hammamu (Kúpele Trenčianske Teplice a. s.)
- 1 x klasická masáž čiastočná
- 1 x rašelinový zábal
- Neobmedzený vstup do finskej a parnej sauny
- Neobmedzený vstup do hotelového bazéna
- Neobmedzený vstup do slender štúdia – rekondičné cvičiace stoly
- 10 % zľava na ala carte menu v hotelovej reštaurácii
- 1 x hra minigolfu
- 1 x celodenný vstup na Kúpalisko Zelená žaba počas letnej sezóny

Cena za pobyt/ 1 osoba	Hlavná sezóna	Mimosezóna
	159 €	139 €

EXKLUZÍVNY REHABILITAČNÝ POBYT 7 DNÍ/ 6 NOCÍ

* DIEŤA DO 6 ROKOV NA PRÍSTELKE GRÁTIS
* HLAVNÁ SEZÓNA TRVÁ V ČASE 1. 6. – 30. 9. 2018

- Ubytovanie v dvojložkovej izbe štandard
- Plná penzia (raňajky formou bufetu, obedy, večere výberom z 3 – jedál)
- 1 x vstup do bazénu Karla Čapka (Kúpele Trenčianske Teplice a. s.)
- 1 x konzultácia s fyzioterapeutom
- 12 x procedúra podľa odporúčania fyzioterapeuta
- Neobmedzený vstup do finskej a parnej sauny
- Neobmedzený vstup do hotelového bazéna
- Neobmedzený vstup do slender štúdia – rekondičné cvičiace stoly
- 10 % zľava na ala carte menu v hotelovej reštaurácii
- 1 x hra minigolfu
- 1 x celodenný vstup na Kúpalisko Zelená žaba počas letnej sezóny

Cena za pobyt/ 1 osoba	Hlavná sezóna	Mimosezóna
	349 €	299 €

MOST SLÁVY
Hotel MOST SLÁVY s.r.o
Ul. 17. novembra 11
914 51 Trenčianske Teplice

0902 313 355
marketing@hotelmoslavy.sk

Získajte výhodnú pôžičku pre pedagógov od Fondu na podporu vzdelávania

Fond na podporu vzdelávania (ďalej len fond) je neštátny účelový fond zriadený podľa zákona, plniaci úlohy vo verejnom záujme.

Hlavnou činnosťou fondu je poskytovanie pôžičiek za zvýhodnených podmienok vybraným cieľovým skupinám – študentom vysokých škôl, študentom doktorandského študijného programu v dennej forme štúdia, pedagogickým a odborným zamestnancom škôl, vysokoškolským pedagógom, výskumným a umeleckým pracovníkom vysokých škôl do 35 rokov veku. Fond poskytol od svojho vzniku v januári 2013 viac ako 8 600 pôžičiek pre študentov a viac ako 1 200 pôžičiek pre pedagógov.

Kto môže požiadať o pôžičku pre pedagógov?

O pôžičku pre pedagógov môže požiadať:

- Pedagogický zamestnanec,
- Odborný zamestnanec,
- Študent doktorandského študijného programu v dennej forme štúdia,
- Zamestnanec vysokej školy, ktorý do dňa na doručenie žiadosti o pôžičku dosiahne vek najviac 35 rokov a je vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník alebo umelecký pracovník.

Aké sú výhody pôžičky pre pedagógov?

Pôžička pre pedagógov poskytuje žiadateľovi hneď niekoľko výhod. Prvou je, že žiadateľ pri pôžičke do 3 000 eur nepotrebuje žiadneho ručiteľa a na získanie pôžičky mu stačí preukázať pracovný pomer v rezorte školstva a príjem. Druhou výhodou tejto pôžičky je, že pôžičky do 10 000 eur sú bez-

účelové. Žiadateľ teda nemusí dokladovať účel, na ktorý vynaložil finančné prostriedky. Ďalšou výhodou pôžičky pre pedagógov je nárok na odklad splátok pôžičky z dôvodu materskej dovolenky, rodičovskej dovolenky alebo v prípade evidencie na úrade práce ako uchádzača o zamestnanie. Počas tohto obdobia žiadateľ platí iba úroky z istiny a lehota splatnosti pôžičky sa predlžuje o lehotu trvania odkladu splátok pôžičky. Významnou výhodou je možnosť odpisu časti istiny pôžičky po 5 rokoch vykonávania pedagogickej činnosti.

Aká je úroková sadzba pôžičky pre pedagógov?

V roku 2018 je úroková sadzba pôžičky len 3 % p. a. (ročne) pre všetkých žiadateľov bez ohľadu na výšku príjmu alebo výšku požadovanej pôžičky. Úroková sadzba je výrazne nižšia ako úroková sadzba porovnateľných produktov na bankovom trhu. Zároveň je možné pôžičku predčasne splatiť bez akýchkoľvek poplatkov.

Aká je maximálna výška pôžičky pre pedagógov?

Pedagóg si od fondu môže požičať ľubovoľnú sumu v rozmedzí od 1 000 až do 15 000 eur. O pôžičku môže požiadať opakovane, a to až do súhrnnej výšky 30 000 eur. Lehotu splatnosti pôžičky si taktiež volí žiadateľ v rozmedzí od 8 až do 15 rokov.

Dokedy je možné požiadať o pôžičku pre pedagógov?

Žiadosti o pôžičku sa podávajú v troch termínoch, a to **28. februára, 30. júna a 31. októbra** príslušného kalendárneho roku. Žiadateľ o pôžičku si stiahne formulár žiadosti z webového sídla fondu. Následne žiadosť vyplní v listinnej forme, vyplnenú žiadosť o pôžičku podpíše, dá potvrdiť zamestnávateľovi, priloží povinné prílohy a relevantné prílohy preukazujúce splnenie kritérií na uprednostnenie a doručí ju na adresu **Fondu na podporu vzdelávania**, Panenská 29, 811 03 Bratislava 1.

Po uplynutí termínu všetky žiadosti spracuje a vyhodnotí rada fondu. Fond žiadateľa informuje o schválení pôžičky najneskôr do 60 dní od príslušného termínu na doručenie žiadostí zverejnením zoznamu schválených pôžičiek na webovom sídle fondu. Spravidla však vyhodnocovanie trvá výrazne kratšie a prvé pôžičky sa vyplácajú zhruba do jedného mesiaca od termínu na predloženie žiadostí o pôžičku.

Na čo si dávať pozor pri predkladaní žiadostí o pôžičku?

Pri vyplňaní a odosielaní žiadosti o pôžičku je nutné dbať na úplnosť a správnosť vyplnenej žiadosti. Je nutné vyvarovať sa chýb pri podávaní žiadosti, ako napr. predloženie neúplnej žiadosti (chýba druhá strana žiadosti, žiadosť predložená bez príloh a pod.), nevyplnenie celej žiadosti vo všetkých potrebných bodoch, zabudnutý podpis žiadateľa, preškrtnutie textu, dopisovanie rôznych skutočností a pod. Takáto žiadosť môže byť po posúdení jej nedostatkov vyradená z procesu schvaľovania žiadostí o pôžičku.

Bližšie informácie o fonde, ako aj detailné informácie o výhodných pôžičkách pre pedagógov nájdete na webovom sídle fondu www.fnpv.sk alebo Facebooku.

The advertisement features the FNPV logo at the top, which includes the text 'FNPV' and 'Fond na podporu vzdelávania'. Below the logo, the main text reads 'Výhodná pôžička pre pedagógov?' followed by 'S nami je to možné!' in a larger, bold font. The background of the ad shows stacks of coins and several pens. At the bottom, there is a footer with the text 'Podrobné informácie nájdete na www.fnpv.sk' and a small red logo with the word 'wüstenrot'.